

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 22.40
za pol leta " " 11.20
za četrt leta " " 5.60
za en mesec " " 1.90

za pošilj. na dom 20 h na mesec.
Posamezne štev. 10 h.

SLOVENE

Inserati:
Enostop. petlitvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenu primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona štev. 188.

Današnja številka obsega 14 strani.

Zoper liberalne škodljivce!

Kako pogubne so posledice tistega slepega liberalizma, ki se je zajedel v en del našega občinstva, se vidi zlasti na tem, da je ta del občinstva izgubil vsak smisel za skupnost in da dela povsod samo za interese klike ali za osebno korist. Skozi leta in leta so se ti ljudje zagrizli vedno bolj, dokler niso prišli popolnoma ob pamet. Slepo drve naprej, in vse eno jim je, če tudi razdirajo važne organizacije, samo da bi podaljšali življenje svoji kliki in porinili v ospredje tega ali onega od svojih strankarskih generalov ali korporalov.

To se je videlo tudi pri zadnjem občnem zboru kmetijske družbe. Porinili so v ospredje stranko brez ozira na to, ali družbi s tem škodijo ali koristijo.

Nam so pri tem osebe stranska stvar, pred očmi imamo družbo in njen namen. Kmetijska družba bodi zastopnica kmetijskega stanu, in sicer prava stanovska zastopnica brez vsake politične primesi. Videl smo pa, da si prisvajajo oblast nad družbo pri občnih zborih ljudje, ki niso kmetje, ampak so celo nasprotniki agrarnih interesov ali izkoriščevalci kmeta. Vsak stan imej svoje lastno zastopstvo, v katero se drugi ne vmešavaj. Kaj bi rekli trgovci, če bi prišli kmetje in bi jim vzeli iz rok njihova trgovska društva? Ali bi pustili obrtniki, da si med njimi prilaste vodstvo nasprotniki obrtnega stanu? Ali bi pustili advokati ali notarji, da jim volijo v njihovo zbornico kmetje svoje ljudi? Kmetijska družba pa bodi tista gmajna, na katero naj prihajajo zastopniki vseh drugih stanov, da izpodrinejo kmeta z njegovih lastnih tal!

Liberalci so za podpredsednika družbi po zahrbtni agitaciji vsilili veletržca Kneza. Oseba na stran! Gospod Knez ima lahko velike pridobitne zmožnosti, ampak v kmetijski družbo ne spada. Knez je veletržec z deželnimi pridelki, on ni proizvajavec, ampak prekupec, in njegovi interesi so v tem oziru kmečkim koristni nasprotni. Njegov interes je, da tlači ceno kmetijskim pridelkom, kadar kupuje, in da jih potem z lastnim dobičkom spravja v denar. Če bi ga volili borzijanci ali trgovci, bi imelo to nekaj smisla, a kmetijske druž-

be voditi ne sme. Komercialnega svetnika Povšeta so volili, ker ga vreči niso mogli. Spraviti ga pa hočejo v tak položaj, da bi bil brez moči proti nasprotnikom, ki hočejo vladati nad kmetijsko družbo.

Kmetijska družba je vzrasla in se ohranila s pomočjo države in dežele, ki sta doslej videle v njej zastopnico kmetijskih interesov in tisti edini organ, po katerem je mogoče pomagati kmetudo tehniškega in gospodarskega napredka. Zdaj se je pa položaj že temeljito izpremenil. Imamo že modernejših organizacij, ki si jih je kmečki stan sam ustanovil, ker je čutil nenaravne razmere v kmetijski družbi. Nekaj ljubljanskih kričavev pride lahko na vsak občni zbor kmetijske družbe, da odločujejo o usodi društva! To je neznosno in kriči po preuredbi. Država in dežela bosta primorani, s temi razmerami računati in izpremeniti svoje stališče nasproti družbi, ki je prišla v tak nenaraven in svojemu prvotnemu namenu naravnost nasproten položaj. Deželni zbor in odbor bosta morala kot varha naših kmetijskih interesov ukreniti, da se poskrbi na primernejši način za povzdigo poljedelske tehnike v naši deželi.

In kdo so tisti, ki delajo vedno zgago? Majhna peščica. Ravno tisti ljudje, ki so udrli v kmetijsko družbo, terorizirajo na občnih zborih družbo sv. Cirila in Metoda, Dramatično društvo, Glasbeno Matice in tako dalje. Kakor so imeli v francoski revoluciji takozvane »dobrodelne komiteje«, ki so hodili po deželi z giljotinami, in širili »svobodo« revolucije, tako je tudi tu neka četica, ki povsod nastopi, da zanesse strup svojega strankarskega fanatizma v družbo, ki so bila za kaj boljšega ustanovljena. Za nas je dano stališče: Katero društvo nima samo na sebi toliko zdrave moči, da se teh škodljivcev iznebi, ne more računati na podpore iz javnih sredstev. Naše ljudstvo pretežno plačuje svoje davke, da bi jih dajalo za liberalne komedije. Mi bomo pa dosledno delali na to, da strahovlado teh ljudi zlomimo popolnoma.

S. K. S. Z.

Velika prireditel S. K. S. Z. in Z. T. O. v Škofji Loki, dne 26. t. m., obeta biti nekaj velikanskega in izvanrednega. Spored je sledeči:

Dopolodne:

- Ob ¾ 8. zjutraj se zbero vsi došli telovadni odseki pred kolodvorom v Škofji Loki, odkoder odkorakajo v sprevedu v mesto. Vsak telovadni odsek nastopi kot četa sam-zase in so vsi člani pri svojem odseku. Nastopi Zvezni trobentaški zbor. Druga društva slede telovadcem »Zveze«.
- Pozdrav pred mestom.
- Ob ½ 10. uri sv. maša na prostem.
- Zborovanje »Slovenske krščansko-socialne zveze« (občni zbor) v društvenem domu.
- a) Pozdravni in otvoritveni govor. (Dr. Krek.)
- b) Poročilo »Zveze telovadnih odsekov«.
- c) Poročila ostalih »Zvez« (kranjska, vi-pavska, štajerska, koroška, goriška, tržaška.)
- Skupno kosilo.

Popoldne.

- Ob ½ 4. javna telovadba »Zveze telovadnih odsekov« na prostem. Nastopijo vsi telovadci »Zveze«.
- Veselica (pri Balantu. Svira godba).

Podrobnosti določa Z. T. O. in sproti poroča telovadnim odsekom potom okrožnic.

V sprevedu, pri javni telovadbi in veselici bo igrala slavna domaška godba. Metliški telovadni odsek bo nastopil v belokranjskih narodnih nošah ter bo prišel tudi s svojim dobro izvežbanim tamburaškim zborom. Večina teh telovadcev in tamburašev je bila tudi na Dunaju v cesarskem slavnostnem sprevedu. Metliški telovadni odsek bo izvajal pri javni telovadbi posebno zanimive vaje, skok s palico (Hochstabsprung). Kolikor nam je dosejano znano, bo korakalo v sprevedu okoli 600 telovadcev, pri javni telovadbi pa jih bo nastopilo okoli 400. Kakor kaže, bo udeležba velikanska iz vseh slovenskih pokrajin. **Slavna društva, ki še niso prijavila udeležbe, naj to takoj storé,** da ne bodo nastale nepotrebne neprilike. Železniške zveze so precej ugodne. Kakor čujemo, bodo telovadci priredili po javni telovadbi tudi tekmo v teku. — Drugi dan, 27. t. m., pa se vrši v Škofji Loki mladeniški tečaj s sledečim sporedom:

Dopolodne.

- Izlet v Crngrob ob ½ 6. uri zjutraj, kjer bo sv. maša. Povratek v Škofjo Loko.

II. Mladeniški tečaj.

- Od pol 8. do pol 9. ure: Mladeniška in deklška organizacija. (Dr. Krek.)
- Od pol 9. do pol 10. ure: Socializem. (Dr. A. Ušeničnik.)
- Od pol 10. do 11. ure: Telovadba. (A. Jeločnik.)
- Od 11. do 12. ure: Kako mi — kako nasprotniki. (Dolenc, phil., član »Danice«.)

Popoldne.

- Od 2. do 3. ure: Tajništva v S. K. S. Z. in »Mladost«. (J. Podlesnik.)
- Od 3. do 4. ure: Apologetika. 1. del: Kristus in njegovo delo. (F. Terseglav.)
- Od 4. do pol 5. ure: Apologetika. 2. del: Cerkev in njeni nasprotniki. (F. Terseglav.)

III. Sklepni govor. (Dr. Krek.)

Pozivljamo naša društva in somišljenike, ki hočejo videti uspeh slovenske krščansko-socialne izobraževalne organizacije, da prihite dne 26. t. m. v Škofjo Loko. Vsa pisma, ki se tičejo Zvezine prireditve dne 26. t. m. v Škofji Loki in mladeniškega tečaja, naj se pošiljajo na naslov: »Zveza telovadnih odsekov«, Franc Puc, Ljubljana, Katoliška Tiskarna.

Krščansko-socialno delo na Goriškem.

Z ozirom na našo sobotno notico o liberalnem delu na Goriškem poročamo danes, da šteje goriška S. K. S. Z. doslej 34 včlanjenih društev. Od teh 34 društev pa jih je bilo 16 ustanovljenih l. 1908, t. j. letos. Leta 1907. pa je bilo ustanovljenih pet društev, ki so sedaj pridružena S. K. S. Z. Ostalih 13 društev je bilo ustanovljenih od leta 1882. do leta 1906. Torej v teku 25 let je bilo ustanovljenih 13 društev, ki slone na krščanski podlagi. Poleg tega je še nekaj katol. društev, ki pa niso še včlanjena v »Zvezi«. Število teh društev pa ne presega šest. In tudi izmed teh eno je bilo ustanovljeno še le letos. K temu pristavljamo mi par opomb: Te številke prav jasno kažejo, da se na Goriškem naši somišljeniki na izobraževalnem polju gibljejo intenzivneje kakor morda kje drugje. Da pa so zadaj za nasprotniki, ni krivo tega mlado kršč. socialno gibanje, ampak to je le njuna posledica več ko desetletnega mrtvila. Če je kje na deželi ustanovil duhovnik ali drug somišljenik društvo iz lastne iniciative, se je moral boriti s tiso-

LISTEK.

Zrak premagan.

(K Zeppelinovi sedemdesetletnici.)

»Vse velike, nove iznajdbe so darovi, ki jih Previdnost daje človeštvu v njegov blagor.« Tako je nekoč rekel veliki Leo III. Zopet stojimo na poti napredka, ki ga hodi človeški um, pred čudom. Zrak je premagan. Pesnikom ne bo več treba sentimentalno vzdihovati za oblački, ovčicami belimi, ki se pasejo po nebesni livadi; tudi njih bo gnal lahko veter, kakor ljubo lastovko, s kraja v kraj. Ne veter. Kajti to je baš čudo, da novi vodljivi baloni lahko kljubujejo najjačjemu vetru. Veter, ki se je z njim boril grof Zeppelin na zadnjem svojem epohalnem vzletu, je imel 60 kilometrov brzine, na uro.

Bilo je 1. julija 1908. Znamenit dan v zgodovini naših prometnih sredstev in v zgodovini človeških vojsk. Ob pol 9. uri zjutraj se je dvignil velikanski zmaj, 135 m dolg, s svojega pristanišča pri Friedrichshafenu, poletel je v Schaffhausen, v Baden, v Aargau, v Zug in v Lucern, potem v Arth proti St. Gallenu ter se vrnil ob mraku v Manzell. Časih se je približal zemlji na 100 m, časih se dvignil visoko v zrak, križaril semtertje, obkrožal zvonike, po-

zdravljaj vojske na vežbališčih, povsodi presenečuje, dvigaje človeška srca. Problem je rešen: človek je gospodar zračnih višin.

Stalo je pa človeštvo stoletja, grofa Zeppelina samega skoro celo življenje. To je njegov model štev. 4. Že leta 1863., ko se je udeležil vojske v Severni Ameriki, se je prvič vozil z vojaškim pritrdjenim balonom v St. Pavlu v Kanadi. Obleganje Pariza po Nemcih je še bolj utrdilo v mlademu častniku prepričanje, koliknega pomena vtegne postati zrakoplov v bodočih bojih. Od leta 1891. pa, ko je stopil kot generalni lajtnant v dizpozicijo, se je bavil izključno z zrakoplovstvom. Poizkusi so ga stali mnogo truda in vse premoženje. Leta 1894. je dovršil svoj prvi model v načrtu, ki je bil predložen strokovnjaški komisiji, katero je sklical nemški cesar. Leta 1898. se je na njegovo prizadevanje ustanovila v Stuttgartu delniška družba za pospeševanje zrakoplovstva s temeljno glavnico 800.000 mark. Leta 1900. je izgotovil svoj prvi model, zrakoplov z ogrodjem z aluminija. Dne 2. julija imenovanega leta je z njim vzletel, toda ni dosegel popolnega uspeha. Ni mogel prepričati nevarnih Tomažev, da je njegov zrakoplov zares vodljiv. To se mu je pa posrečilo pri poznejših dveh vzletih, 17. in 21. oktobra. Vendar še ni bila premagana država, brez čije pomoči ne bi mogel na-

daljevati svojih proučevanj in izpopolnjevanj strojev. Dne 7. januarja 1901. je predaval v nemškem kolonialnem društvu v Berlinu o bodočnosti zrakoplovstva. Pri tej priliki ga je obšil prvi žarek cesarske milosti: dobil je red rdečega orla prve vrste.

Vkljub takemu priznanju se je delniška družba razdružila in grof Zeppelin si je moral pomagati z loterijami, da si je pridobival potrebni drobiž za nadaljne poizkuse. Leta 1906. sestavil je nov model, katerega vzlet je bil dovoljen. Ko se je pa zrakoplov vrnil na jezero, ga je uničil vihar. Že oktobra istega leta je imel gotov tretji model ter z istim prepričal o vodljivosti zrakoplovov najzaprtejši dvomljivci. Sedaj je seveda sledilo odlikovanje odlikovanju: kar je pa bilo za iznajditelja najvažnejše, je to, da mu je nemška država s pol milijonom mark zgradila plavajočo lopo za zrakoplov na Bodenskem jezeru.

Zeppelinov četrti zrakoplov je seveda najbolj dovršen. Zrakoplov je podolgovat, proti zadnjemu koncu priostren in ima 16 predalov za plin, dva motorja na bencin in dve ladjici. Vzgonska sila zrakoplova znaša, če je popolnoma napolnjen in zaseden, povprečno 1600 kilogramov. Ta vzgonska sila se pa paralizuje popolnoma, in sicer na ta način, da se vzame za breme s seboj ravno toliko vode, kolikor

znaša vzgonska sila. Teža zrakoplova je torej jednaka ničli, in v tem obstoja že pravzaprav rešitev problema o zrakoplovu, ki se da voditi. Predmet, čegar teža navzdol je uničena, in ki nima tudi nič vzgona, se pa da z le malo silo premikati in voditi navzgor, navzdol ali v daljavo. Ta sila pa obstoja v zračnih vijakih in dinamičnih ploščinskih in višinskih krmilih, ki jih ima zrakoplov in ki jih gonita dva motorja na bencin. Krmila se nahajajo pod zrakoplovovo vzbočko na obeh straneh in imajo obliko žaluzin, ki se dajo obrniti poljubno navzgor ali navdol.

Ako se ima zrakoplov dvigniti od tal, se mora začeti vrteti vijak in krmilo se mora postaviti navgor, nakar se prične premikati zrakoplov počasi naprej in navzgor. Če je dosežena potrebna višina, je treba le krmilo obrniti, da plava zrakoplov vodoravno, ali se pa vrača proti tlom. Tako je mogoče voditi Zeppelinov zrakoplov v poljubni smeri. Pri zadnjih vožnjah so postavili zrakoplov na vodo in v nekaj minutah so ga dvignili zopet v višino 350 m nad površino Bodenskega jezera. Tudi so se na vodi večkrat ljudje izkrcali in drugi vstopili.

Glavna stvar je pa, da Zeppelinov zrakoplov niti če se dviguje, niti če pada, ne izgubi ne plina ne bremen.

Edina izguba obstoja v porabi bencina za motorje. To izgubo pa imajo vsa

čerimi oziri; kajti nevarno je bilo, dotikati se starih tradicij. Med tem pa so liberalci v raznih »nevturalnih« in pevskih ter bralnih društvih do mozga pokvarili mladino. Nekateri so s strahom gledali, kako se kvari mladina, drugi so pa dejali: Čemu strah! Saj ti pokvarjenci nimajo volivne pravice. Pozabilo pa se je, da iz mladega raste veliko in da je liberalni naraščaj vedno večji. V trdnem prepričanju, da goriško ljudstvo ni sposobno ne za liberalizem in tudi ne za »kranjski klerikalizem«, se je mirno živelo naprej. Volitve se niso mogle drugače iziti kakor so se. Naj kdo gre iskati vzrokov poraza, kamor hoče, vendar ostane resnica: Kjer desetletja vlada mrtvilo, kjer ni stika z ljudstvom, tam naj se tudi ne pričakuje zmag. Prepričani smo, da bo mlado kršč. socialno gibanje gotovo pometlo z liberalizmom tudi na Goriškem. Teh naših opomb naj nihče ne smatra za to, kar niso, za kak napad; opomnili smo to, ker važnost in resnost položaja na Goriškem po splošni sodbi zahteva, da smo na jasnem v računih.

Slovinci na Dunaju.

Društvo »Straža« na Dunaju naznanja svojim vrlim članom in vsem zvestim prijateljem za letošno dobo 1908 sledeče:

1. Drugo nedeljo v juliju, to je 12. julija, bo slov. služba božja, kakor navadno, ob pol 3. popoldne v cerkvi sv. Antona, XV., Pouthongasse 16. — Po službi božji bo prijateljski sestanek v društvenem lokalu, VI., Liniengasse 38.

2. Četrto nedeljo tek. mes., to je dne 26. julija — na praznik sv. Ane, priredi »Straža« izlet v Maria-Enzersdorf, združen z obiskom ondote božjepotne cerkve. — Spored bo tak:

a) Zberemo se na kolodvoru Meidling na peronu in se odpeljemo ob 3.32. Kdor bi zamudil ta vlak, se pelje lahko z drugim vlakom 5 minut pozneje, ob 3.37 popoldne.

b) Ob ¼ 5. po slov. služba božja v romarski cerkvi Maria-Enzersdorf: pridiga, litanije in sv. blagoslov.

c) Po opravljeni pobožnosti se zberemo na prijateljski setanek na vrtu gosp. Gustava Lindmeyer, »Schottenhof«, Hauptstrasse 17.

Kdor se udeleži samo službe božje, se odpelje na Dunaj lahko že ob 5.35 in pride v Meidling ob 5.53. — Vožnja stane za tja in nazaj 60 vin.

3. Drugo nedeljo v avgustu in septembru, to je dne 9. avgusta in 13. septembra, bo slov. služba božja na Dunaju v cerkvi sv. Antona, kakor navadno, ob pol 3. pop., po službi božji pa prijateljski sestanek v društvenem lokalu (Liniengasse 38). — Društvena knjižnica pa bo odprta vsako nedeljo (razen 26. julija) od 7. do 9. zvečer.

4. Za 1. zabavni in obenem pozdravni večer po počitnicah, 11. oktobra, se razpošljejo posebna vabila. Ta večer se začne vpisovati novi člani za VI. upravno leta (1909).

Da bi se življenje v društvu tudi v poletni dobi čvrsto razvijalo, to želi na praznik sv. Cirila in Metoda

društveni odbor.

Družba sv. Mohorja.

Do 4. malega srpana 1908 se je vpisalo v Družbo sv. Mohorja:

Iz goriške nadškofije 9841 udov, iz krške škofije 6350 udov, iz lavantinske škofije 25.650 udov, iz ljubljanske škofije 33.360 udov, iz tržaško-koprske škofije 4262 udov, iz škofij Poreč in Krk 168 udov, iz senjske in dalmatinskih škofij 239 udov, iz zagrebške nadškofije 487 udov, iz djakovske škofije 67 udov, iz bosniških škofij 170 udov, iz somboteljske in ogrskih škofij 277 udov, iz sekovske škofije 419 udov, iz videmske nadškofije 258 udov, iz raznih krajev 345 udov, iz Amerike 2067 udov, iz Afrike in Azije 237 udov. Vkup 84.197 udov. Izmed teh je 1740 dosmrtnih in 82.457 letnih udov.

Ako primerjamo te številke z lanskimi, najdemo lep napredek, ker ima družba letos 5051 udov več, in sicer dosmrtnih 33, letnih 5018.

Napredovala pa je: goriška nadškofija za 746 udov; krška škofija za 107; lavantinska za 1918; ljubljanska za 2353; somboteljska škofija za 59; videmska nadškofija za 18; Amerika za 39; poreška škofija za 6; Azija in Afrika za 5 udov.

Za lanskim številom zaostali pa so tile kraji: tržaško-koprska škofija za 109 udov; sekovska škofija za 3 ude; Krk, senjska in dalmatinske škofije vkup za 14 udov; zagrebška za 7, djakovska za 16, Bosna in Hercegovina za 43 in razni kraji v Avstriji in v ostali Evropi za 8 udov. Te izgube nas ne žalostijo tako, kakor se radujemo napredovanju med našimi brati na Beneškem in Ogrskem. Tudi Amerikanci so napredovali, bržčas po novih izseljenkih in vključ slabim časom, ki so prišli nadnje letos. — Novih dosmrtnikov se je vpisalo 58; umrlo jih je 12, 1 dosmrtnik je izgubil pravice, ker vsled izstopa iz katoliške cerkve ne more biti ud družbe.

Letošnje število Mohorjanov je samo za 401 manjše od najvišjega števila, ki ga je dosegla družba leta 1904, ko je štela 84.598 udov. Rodoljuba pa navdaja ogromna armada Mohorjanov z veselo nado, da še nismo prišli do najskrajnejše meje, nego da se bo pod zastavo apostola starega Korotana zbralo vključ klevetnikov in sovražnikov v lastni hiši slovenski in zunaj nje še vedno naraščajoče število mož in žen, mladeničev in deklet, ki jim žari v srcu plamen prave, čiste ljubezni do matere Slovenije.

Poštarji na Dunaju.

Kakor je vsakemu iz časopisov znano, namerava poštna uprava poštanim uslužbencem plače izboljšati.

Dne 8. julija 1908 na Dunaju v »Hotelu Post« zbrani zastopniki vseh poštarskih društev Avstrije so sklenili prositi sledeče:

1. Plače poštarjev naj bodo enake onim državnih uradnikov XI. — VIII. čin. razreda, ter naj se razdele na podlagi vseh službenih let, v katera naj se vštejejo tudi vojaška in pri drugih državnih uradih doslužena leta ter naj se jim (poštanjem) priznajo vse pravice državnih uradnikov v socialnem oziru.

2. Poštni prostore in opravo naj da pri novonastavljenih poštna uprava.

3. Plače vsem poštanim odpravnikom, naj se primerno zvišajo; stroške za substitucije, pri boleznih in vojaških vajah teh uslužbencev ima uprava trpeti. Onim poštanim odpravnikom, kateri so le za take izkušeni, naj se da pravica do pokojnine.

4. Poštni odpravniki od 3. stopinje naprej naj se z dekretom nastavijo.

5. Razdelitev v novi status naj se izvrši v tretjinskem razmerju in naj bode en del zadnje tretjine enak VIII. čin. razredu.

6. Ženski uslužbenci naj dobe v posameznih razredih in stopnjah iste plače in pravice, kakor njih moški tovariši in

7. dovoli naj se nakup službenih in pred letom 1897 dovršenih let onim poštarjem, kateri imajo že 30 let službe in sicer brez čakalne dobe, toda proti percentuelnemu zvišanju nakupnine.

Ta resolucija izročila se je dne 9. t. m. v navzočnosti vseh petindvajset društvenih predsednikov g. sekc. načelniku Wagnerju, katerega se je še posebno za 35-letno službeno dobo in v to prosilo, da bi regulacija ne kakor leta 1900 v škodo poštarjev temuž v njih korist izpadla.

Dasi tudi ni še načrt regulacije izdelan, vendar je rekel gosp. pl. Wagner, da smemo prepričani biti, da ne bo nikdo prikrašan, temveč se bo gledalo na to, vse zadovoljiti in enemu delu poštarjev dati deloma plače VIII. čin. razreda.

Največjo preglavico, meni gospod pl. Wagner, delajo mu poštni seli, katere namerava poštna uprava prevzeti. Zagotovili smo ga, da se od strani poštarjev ne bode delalo nobenih ovir, ako se bo upoštevalo naše želje in nam bode le ustrezno, ako te uslužbenice uprava sama prevzame.

Ob 2. uri popoldne izročili smo zopet in korpore v državni zbornici enako resolucijo ekscelenci trgovinskemu ministru in raznim poslancem.

Pri tej priliki izročil je predsednik kranjsko-primorske skupine osrednjega društva c. kr. poštarjev državnemu poslancu gosp. dr. Žitniku od te skupine, osrednjega odbora, državne zveze in državnega društva c. kr. poštarjev podpisano prošnjo za dovoljenje 30% doklade k pavšalom za poštno vožnje, katera prošnja se utemeljuje z veliko draginjo vseh krmil vsled suše in mrčesov.

Gosp. poslanec je prijazno obljubil takoj pri trgov. in fin. ministrstvu storiti potrebne korake, da se popolnoma opravičeni prošnji ugodí.

Konečno bodi še omenjeno, da se je sklenilo vsa sedanja poštarska društva razpustiti ter ustanoviti samo eno »poštarsko osrednje društvo«. Izvolil se je odbor, kateri bo pripravil predpogoje in sestavil pravila. Tudi ta korak se lahko z veseljem pozdravi.

Državni zbor.

Dunaj, 10. julija.

Kanal Dunaj-Krakov.

Kakor sem že sinoči sporočil, je zbornica z dvetretjinsko večino, to je s 184 glasovi proti 86 pritrdila nujnosti predloga, da vlada drugo leto prične graditi kanal od Dunaja do Krakova. Bilo je torej navzočih 270 poslancev, komaj polovica. Dvetretjinska večina pa je bila le slučajna, ker nekateri poslanci, ki bi bili glasovali proti nujnosti, so zamudili glasovanje. Štirje dalmatinski poslanci pa so glasovali za nujnost, češ, da morajo biti hvaležni za dalmatinsko železnico. Ravno ti pa so grmeli v razpravi o dalmatinski železnici, da se sploh ne bode gradila, če pa se gra-

di, za Dalmacijo ne bode posebnega pomena. Vsi ostali slovenski in hrvaški poslanci so glasovali proti nujnosti, in sicer iz stvarnih razlogov.

Znano je namreč, da je bivši ministrski predsednik dr. Körber vrgel to vprašanje v zbornico, da bi zadušil tedanjo obstrukcijo. Vprašanje pa še vedno ni rešeno, ali je imel resno voljo pričeti in dovoliti to velikansko podjetje. Gotovo pa je bilo že tedaj, da je bil zakon sklenjen brez načrtov in seveda tudi brez pravega proračuna. Slišali smo le, da vtegnejo stroški iznašati okroglo 750 milijonov. Letos pa je v proračunskem odseku trgovinski minister dr. Fiedler zatrjeval, da bodo stroški skoraj gotovo prekoračili svoto 1300 milijonov.

Pa kaj se brigajo mnogi poslanci za novo milijardo dolga, ako dosežejo svoj krajevne koristi. Res je sicer, da bode prvi kanal donášal precej koristi Dunaju in sploh krajem in lastnikom zemljišč ob kanalu. Dunaj bode dobival cenejši premog, opeko in razno drugo gradivo, zemljišča ob kanalu bodo izboljšana in večje vrednosti, tudi industrija na Moravskem in v Galiciji bode imela dobiček od kanala pri prevažanju blaga. Toda ta dobiček ne bode v nobeni primeri s stroški, oziroma obrestovanjem novega državnega dolga. Veščaki sami trdijo, da bode to velikansko podjetje vedno pasivno. Rentabiliteta kanala bode iznašala k večjemu 2.5%. Ker pa bode za amortizovanje in obrestovanje dolga treba na leto najmanj 20 milijonov, torej bode država morala na leto prispevati 10 milijonov. Pomisliti pa je tudi treba, da bode v kanalu voda zmrznila skozi tri ali štiri mesece po zimi. Zato bi bilo gotovo pametneje, ako dobi Severna železnica tretji tir. Ta železnica že sedaj prevozi na leto do 20 milijonov ton, dočim bode nameravani kanal zmogel štiri milijone ton. Četudi bode po kanalu prevoz za 20 v od met. stota cenejši, treba pa je upoštevati zamudo časa in pokvaro blaga.

Zagovorniki kanalov se vedno sklicujejo na to, da so južne dežele dobile novo železnico do Trsta. Torej morajo severne dežele kot odškodnino dobiti kanale. Nova tržaška železnica pa je bila zgrajena v prvi vrsti na korist Trsta in države sploh, dočim se za kanale potegujejo le mejaši. Pa tudi stroški obeh podjetij se ne morejo niti primerjati. Sicer pa so češki poslanci, osobito moravski, le zato glasovali za kanale, da jim država uravna vode. In to je ravno, kar nas straši. Na severu bodo, ako se izgotove kanali, na državne stroške uravnali reke in hudournike, zgradili naprave za namakanje zemljišč, osušili mnogo neplodnega sveta, dočim bomo na jugu še desetletja se trgali za državne podpore v isti namen. Toda večina je odločila, vprašanje pa je, ali vlada pospeši priprave za to gorostasno delo.

Državni uslužbenci.

Akoravno je včeraj vlada predložila načrt zakona, ki zahteva 18 milijonov kron za izboljšanje plač raznim vrstam nižjih državnih uslužbencev, vendar češki radikalec Buřival ni hotel umakniti svojega predloga, naj vlada predloži načrt. Ker pa je ministrski predsednik Buřivalu, Baxi, Chocu in Freslu obljubil, da drž. uslužbenci v Pragi zaradi razstave dobe primerne priklade, je Buřival po svojem govoru umaknil predlog.

moderna vozila, naj jih goni para, naj jih goni elektrika.

S pomočjo višinskega krmila se tudi lahko pristane brez vsake silnejše evolucije; zrakoplov se čisto priprosto krmari tako dolgo proti tlom, da se lahko vržejo iz ladije mački. Kakor hitro se to zgodi, se ustavi stroji in zrakoplov je pristal, to se pravi, pritrjen je k tlom.

Kako bo ta zrakoplov vzdržal viharje na suhem in na vodi, še ni temeljito preizkušeno; vsled njegovega kosalnega obsega gonijo stroji zrakoplov vesolno težko proti vetru. Temu se bo moralo pač opomoči s krmiljenjem ob straneh, kakor pri jadrlnicah.

Gotovo je, da je Zeppelinov zrakoplov že tak, kakoršen je danes, velikega pomena za vojaške namene, ni pa dvoma, da se bo dal tudi drugače mnogostransko uporabiti. Občuten nedostatek je doslej še nosilna zmoglost zrakoplova. Ker mora biti zrakoplova teža vedno jednaka ničli, da se vda mehanični sili vijaka in krmil, se mora tudi vsako novo obremenjenje tako izjednati. To se pravi: Če vozi Zeppelinov zrakoplov na primer iz Kostnice v Friedrichshafen s desetimi osebami in vzame pri povratku ali pri nadaljevanju vožnje še več oseb, mora se v razmerju z njihovo težo takoj zmanjšati vodno breme; nasprotno pa, če nekaj oseb izstopi, se morajo takoj nadomestiti z zadostnim bremenom. Tako postane vsa stvar nekoliko komplicirana in vsaka

hitra ekspedicija je seveda nemogoča. Ali tudi ta nedostatek se bo dal odpraviti.

Glavna stvar pri rešitvi vprašanja je bila: ali je mogoče sestaviti zrakoplov, ki bi ga gonila mehanična sila in bi se dal poljubno voditi navzgor ali navzdol, naprej, nazaj ali na stran. To vprašanje je grof Zeppelin za enkrat še dosti dobro rešil. Ostalo bo dopolnila bodočnost. Tudi železnica in paroplovba ni stala takoj na višku popolnosti in še dandanes ne moremo reči, da je njuno izpopolnjenje že dovršeno. Tako bo tudi z vodljivim zrakoplovom. Danes stojimo pred novim vozilom, kakor so stali naši predniki pred prvo lokomotivo in pred prvim parnikom. In kakor se izpopolnjuje železništvo in paroplovba, tako se bo izpopolnil tudi vodljivi zrakoplov.

Zeppelinov zrakoplov je za sedaj namenjen v prvi vrsti pač vojaškemu namenu. Poleg njegovega, ki je sedaj prestal preizkušnjo s tako izvrstnim uspehom, pa poskuša Nemčija še dva sestava: zračno ladjo majorja Grossa in poltrdni sistem majorja Parsevala. Tudi druge države pazno zasledujejo napredke na polju zrakoplovstva. Francija ima že dve leti vodljivi zrakoplov »Lebandy«, ki so ga zgradili z zasebnim denarjem, a ga je potem odkupila vojaška uprava, ki bo imela v kratkem zračno ladjevje 6 do 10 vodljivih zrakoplovov, poleg tega pa na razpolago nekaj zasebnih motornih balonov. Z zrakoplovstvom se bavi na Francoskem 50

častnikov in 500 mož, v nemški armadi le 19 častnikov in 350 mož. Celo Italija ima v to svrhu na razpolago 8 častnikov in 234 mož. Anglija, Španija in Belgija tekmujejo zadnji čas, da stavijo čim večja sredstva na razpolago za povzdigo zrakoplovstva. Edina Avstroogrška ni storila za to stroko dosedaj takorekoč ničesar. Imamo le takozvani vojaško-aeronavtiški zavod, ki služi kot kader za oddelke, ki se jih ustanovi v slučaju mobilizacije. V tem zavodu je stalno le en častnik z osem možmi, komandiranih pa je vanj pet častnikov in 58 mož. Vodljivega zrakoplova nimamo nobenega. To je prav poniževalno za našo državo, saj bi stroški za nabavo francoskega Godardovega zrakoplova stali le 500.000 kron. Imamo pa domačih strokovnjakov, ki bi drage volje poizkusili in izpopolnili svoje izume, če bi jim država dala potrebnih sredstev. Inženjer Kress je nestor zrakoplovcev in major Hoernes trdi, da je njegov zračni vijak »planet« neprekosljiv.

Ta malomarnost avstrijske vlade se vtegne bridko maščevati. V živem spominu je še, kako odločilno vlogo so igrali zrakoplovi — takrat še ni bilo vodljivih — v južno-afriški in rusko-japonski vojni. In če pride dandanes do odločbe med velesilami ob tako napetih razmerah? Morda misli avstrijska vojna uprava, da bo tudi sovražno zračno ladjevje premagala z vojaško godbo, kakor je svoj čas mislila v Bosni in Hercegovini?

Zanimivo je, kako si mislijo veščaki prihodnje bitke, ki v nje posežejo že zrakoplovi. Anglež Wells je v Pall Mall Magazine narisal tako čudovito bitko. Nemčija je napovedala Zjedinjenim državam severoameriškim nenadoma vojno. Osemnajst nemških bojnih ladij vesla v atlantski ocean, ameriškimi nasproti. Amerikanci imajo le štiri bojne ladje in pet križaric. Ladjevji sta že trčili drugo ob drugo, predno se je doznalo, da je vojna napovedana. Amerikanske ladje iz tihega morja hite na pomoč. Naenkrat se spusti iz nemškega zračnega ladjevja praporni zrakoplov polagoma nad ameriškansko morsko flotilo ter plava nad njo in ž njo v enaki hitrosti. Amerikanci streljajo na zrakoplov. Ne morejo mu do živoga. Le enega vojaka zadene ameriškanska krogla. Sedaj se začne napad. Od zračne ladje se loči nešteto majhnih, gibčnih letalnih strojev, ki jih vodi po en mož. Ti začno metati na ameriške ladje bombe, in v trenutku je vse v ognju in dimu. Kosi jeklenih strojev trgajo mornarjem ude in strupeni plini jih more. Amerikanci se spuste v beg. Zračna flota jih zasleduje ter prihiti. Z višine 2000 čevljev jih obsipajo z bombami. Ameriški železni kolosi se pogrezajo drug za drugim . . .

Če tudi ne bo vse tako, kakor nam slika živahna domišljija angleškega pisatelja, toliko lahko reče vsak trezen opazovalec, da je napočila v vojski in prometu nova doba. Nemala zasluga gre gro-

Pripomnim še, da je proračunski odsek danes poslanca Prohazko izvolil za poročevalca o vladnem načrtu. V torek jutraj ob 9. uri ima odsek sejo, v kateri bo vlada pojasnila, kako hoče med posamezne države uslužbenca razdeliti zagotovljenih 18 milijonov. O tem poročam v torek obširneje.

Karteli — premog.

Zadnja dva nujna predloga je zbornica ravnokar ob 3. uri rešila. Poslanec Frel je zahteval od vlade potrebne naredbre proti draginji premoga, Choc pa primeren zakon proti kartelom. Za predlagatelja je odgovarjal minister dr. Gessmann, da vlada izdeluje načrt zakona glede na kartele, ker sedanje zakonite določbe v istini ne zadoščajo. Vlada je tudi v zadnjem času pokupila nad 1000 premogovih prostosledov, da omogoči cenejšo dobavo in prodajo premoga. Govorila sta še Kraus, Alist in predlagatelj. Zbornica je nato soglasno sprejela predlog, da mora vlada že v novembru zbornici predložiti načrt zakona o kartelih.

Novinci za deželno brambo.

Med živahnim odobravanjem izjavi predsednik dr. Weiskirchner, da so rešeni nujni predlogi in odprta pot dnevnemu redu. Prva točka sta dve poročili brambenega odseka o zvišanju novincev za deželno brambo in podporah družinam rezervistov. O obeh predlogih sem že poročal.

Vlada zahteva, da se že letos število novincev za deželno brambo pomnoži za 4740 mož, h katerim moramo prišteti še 180 novincev, ki jih morata tirolski in predarlški deželni zbor dovoliti. Skupno višje število torej znaša 4920 mož, od katerih jih pride na Kranjsko 109. Ker pa bo vojna uprava v bodoče predčasno odpustila 500 mož, bo torej 4420 mož moralo služiti skozi vso službeno dobo.

Doslej so jemali vsako leto za deželno brambo 15.000 mož, v bodoče 19.970. Vprašanje je zdaj, ali vlada res potrebuje višje število deželnih brambovcev in ali more prebivalstvo zmociti to večje breme. Vojna uprava obširno dokazuje, da mora pomnožiti deželno brambo, ker nastane nevarnost, da imamo v slučaju vojske razne priprave, ne pa dovolj izvežbanih vojakov.

Za višje število novincev pa vlada dovoli razne olajšave. Ob enem je v razpravi načrt zakona, ki stopi v veljavo že s 1. avgustom 1908 in določa podpore družinam rezervistov v skupnem znesku 3½ milijona kron na leto. Podpore bodo dobivali otroci, žena ali bratje in sestre rezervista, ki mora k orožnim vajam in se preživlja z delom svojih rok. Podpore ne dobé, ako rezervist tudi med vajami dobiva svojo redno plačo ali če je toliko premožen, da njegova družina med vajami ne trpi posebne škode.

Odškodnina iznaša polovico v istem sodnem okraju običajne dnevne plače. Za tiste, ki so zavarovani pri bolniških blagajnah, določa dnevno plačo § 7. zakona z dne 30. sušca 1888, drž. zak. št. 33.

Podpora se bo dovoljevala: 1. za vsak dan orožnih vaj; 2. za pot od bivališča do vojašnice in nazaj; 3. za ostale dni, ki jih rezervist zamudi; 4. za ves čas slu-

čajne bolezni do povratka domov, ako rezervist ni sam zakrivil bolezni.

V odseku so zahtevali posamezni poslanci, da mora najnižja podpora na dan iznašati eno krono. Z ozirom na določbe bolniških blagajn pa se je večina odločila za »običajno dnevno plačo«.

Paragraf 4. določa, da ima rezervist, ako zbolí, tudi še pravico do podpore iz bolniške blagajne, ako je zavarovan.

Važen je tudi dostavek odsekov, da dobe podpore tudi družine istih rezervistov, ki pridejo prvič za osem tednov k vojaškim vajam. Takih družin je na tisoče.

Odsek je tudi izpremenil vladni načrt, da se podpore vsak teden »naprej« izplačujejo in da se izplačana podpora ne sme več nazaj izterjati.

Podpora se more zahtevati ustmeno ali pismeno pri istem okrajnem glavarstvu, ki je rezervistu doposlalo pozivnico k vajam. Pismene vloge za podporo so koleka proste. Odsek je še dostavil določbo, da se more podpora zahtevati še štiri tedne po vajah.

To so glavne določbe novega zakona, ki že letos 1. avgusta stopi v veljavo.

Nadaljne olajšave so tritedenski dopusti vojakov stalne armade o četvi, pa tudi iz drugih družinskih razlogov.

Največja olajšava pa bo, da za vse moštvo, ki je takoj neposredno uvrščeno v deželno brambo, odpadeti obe zadnji orožni vaji; za rezerviste pa, ki po desetletni vojaški dolžnosti, pridejo v deželno brambo, odpade zadnja orožna vaja.

V razpravi so govorili poročevalci grof Kolovrat, Schummeier, Wagner, minister Georgi, Pick, Švejk, Kuranda, Stahl in Liebermann. Zbornica je odobrila oba zakonska načrta.

Prihodnja seja je v torek. Volitev delegatov se vrši v sredo zvečer.

Štrajk na Reki.

Reka, 10. julija.

Včeraj zvečer ob ½7. se je začel na parnikih »Ungaro-Croata« štrajk. Mornarji so se že dalj časa pogajali z družbo — ki, kakor govore tu, deli velike dividende svojim delničarjem, — nažadnje so določili rok za 10. julija ob 6. uri zvečer. Promet je sedaj jako živahen, prihodnji teden, ko priplove angleška eskadra, pride zopet mnogo tujcev, tako se je zdel mornarjem čas pripraven. Parnik za Opatijo je bil ravno namenjen za odhod. Že je pozvonil, kar pride sporočilo: pogajanja so se razbila, štrajk! Mornarji so tiho odložili svoje delo, kurjači so pogasili ogenj, izpustili paro in parnik je mirno obstal v pristanišču. Vsak parnik, ki je prišel po tej uri v pristanišče, je prav tako obstal tam. Domov v Reko se seveda vsled predpisov morskotrgovskega prava vsak parnik mora vrniti. Izletniki v Kraljevico — med njimi tudi nekaj ljubljancev — so se vrnili v Reko ob 7. uri in so hoteli prestopiti v parnik za Opatijo, Iko, Lovrano. Malo čudno se jim je zdelo, da je stalo na obrežju polno ljudi, delavcev, mornarjev, gospode. A še bolj so bili presenečeni, ko se jim je mirno reklo: parniki ne peljejo več iz luke, ker je štrajk. Izletniki so si poma-

gali, kakor so vedeli in znali. Nekateri so šli z vlakom čez Matulje domov, drugi so ostali v Reki. Najbolj praktični pa so se poučili, kako in kaj, zvedeli, da štrajkajo samo mornarji »Ungaro-Croate«, a da bo prišel kmalu »Petar Zrinjski« istrske družbe, in da pojde radi izletnikov še enkrat nazaj proti Lovrani. Silen je bil pritisk na parnik, ko je prišel. Vse je hotelo dobiti še prostorček na njem. V veliki plohi so se prerivali. »Petar Zrinjski« se je pa smejal in se bo še smejal, če bo štrajk na »Ungaro-Croati« trajal še kaj časa. A ne kaže, da bi. Štrajk se jako lepo vrši. Mornarji brez vsakega hrupa zapuščajo delo; so tudi popolnoma solidarni, česar pri prejšnjih ponesrečenih poizkusih ni bilo; tudi imajo precejšen fond. Tu vse simpatizira z mornarji. Mnogi sodijo, da se bo družba v par dneh udala. Samovolja gospode krog »Ungaro-Croate« kaže, kako potrebno bi bilo slovansko konkurenčno društvo. Istrska družba ima premalo parnikov in pa premajhnih, premalo modernih. Tudi »Petar Zrinjski« ni tak, da bi mogel konkurirati z lepimi, moderno opravljenimi parniki »Ungaro-Croate«, ki ima, mimogrede povedano, le pol imena hrvaškega, sicer pa ni. Ob Adriji človek živo čuti, kako smo Slovani malo podjetni, zato pa tujec zaseda naše najlepše kraje in izvalja najboljšo moči naše rodne zemlje in našega morja.

Sportne vesti.

Plavanje. Rekord 50 milj (milja 1609 metrov) je izboljšal slavni plavač Holbein. Plaval je 13 ur in 47 minut. — Plavač z jedno roko, George Powell, star 25 let, je preplaval niagarske padce v 35 minutah. Tu se je ponesrečil leta 1885. kapitan Webb, edini, ki je doslej preplaval ožino Calais.

Avtomobilizem. Z motorskim kolesom je dosegel svetovne rekorde Oileslagers v Antverpenu. Najhitreje je prevozil 400 m dolgo dirkališče v 12½ sekunde; če bi vozil celo uro jednako hitro, bi prevozil v 1 uri 116½ km, torej približno toliko kot iz Novega mesta v Radovljico.

Šest kilometrov v pol ure. Znani Emerih Rath je prehodil 6 km v pol ure (rekord).

V metanju kopja je dosegel binkoštni ponedeljek svetovni rekord Oger Štefan Mudin s 57'03 m; takoj naslednjo nedeljo je pa Oger M. Koczan ta rekord zopet izboljšal na 57'08 m.

Kako goje Ogri šport in kako visoko so že prišli ne samo v lokalnem, temveč tudi v mednarodnem oziru, nam priča zadnja tekma vseh najboljših ogrskih atletov. Ni je skoro stroke, kjer bi ne dosegli rekorda. Omenimo naj skok na višavo brez deske; izmed 11 konkurentov jih je skočilo osem 171 cm in čez; trije, Somody, Halusinszky in Szegedy, so dosegli 178 cm, nazadnje pa Somody sam 184 cm! V skoku s palico je prišel Szatmáry na 3'46 m, v skoku na daljavo ni bilo pravih mojstrov in vendar je skočil Majunke brez deske 6'7 m daleč.

Zopet nov svetovni rekord v skoku s palico! Amerikancu Dray, ki je skočil s palico 3'825 m visoko, se je kmalu pojavil tekmeč Gilbert, ki je dosegel višino

3855 cm. To Drayu ni dalo miru in nedavno se mu je posrečilo premagati Gilberta z višino 3905 cm!

Za otroka.

— Pri ustanovnem shodu društva za varstvo otrok in mladinsko oskrbo na Viču, dne 5. julija t. l., so bili izvoljeni v odbor sledeči gospodje: Franc Javornik (predsednik), Anton Mehle (namestnik), P. Kajetan Kogei (tajnik), Ivan Pliberšek (namestnik), Matej Perme (blagajnik), Anton Malavašič (namestnik), Peter Rekar (odbornik), Alojzij Marn in Franc Pance (namestnik), Franc Gorjup in Franc Gartner (pregledovalca računov). Virilisti so: zastopniki cerkve, občine, šole. Namen društva je, da poskrbi otrokom zavetišče za čas, ko so njihovi starši, posebno delavci, po tovarnah. Denarna sredstva v dosego tega namena si bo društvo dobivalo po ustanovninah, po doneskih članov, po darilih pospeševalcev, po morebitnih prispevkih države, dežele itd. Ustanovnik je, kdor nakloni društvu naenkrat vsaj 100 kron, redni član postane, kdor prispeva v društvene namene vsaj dve kroni na leto. Upati je, da bo z ozirom na plemeniti namen društva se priglasilo veliko število udov ter bo v najkrajšem času odboru mogoče začeti z ustanovitvijo zavoda. — Udnino in druge denarne prispevke sprejema g. Franc Javornik, posestnik in trgovec ter predsednik društva za varstvo otrok na Glincah, pošta Vič.

— K društvu za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Novo mesto so pristopili kot ustanovniki: gosp. in gospa dr. Ahaič, dalje gg.: prošt dr. Elbert, sodni svetnik Gaudini, dvorni svetnik Gederšič, trgovec in gostilničar J. Jakše, predsednik okrožnega sodišča dr. Kavčič, ces. svetnik Adolf Pauser, podpolkovnik pl. Pöll-Föhrenau, okrajni glavvar baron Rechbach, odvetnik dr. Schegula in občina Poljanica pri Toplicah.

Znanost in umetnost.

* Zora. Glasilo katoliško-narodnega dijaštva. Letnik XIV., št. 9., ima naslednjo vsebino: Korak naprej! — Slovenskemu katol. narod. dijaštvu! Similis pelican solitudinis. Zložil Peter Petrič. — Resolucije zagrebškega sestanka. (Dalje.) Agrarno vprašanje — kako nastalo, kako ga rešiti. Ing. J. Rataj. — Visokošolsko dijaštvo: Stavka. — Svoboda na graški univerzi. — Grazer Tagespost. — Lvovsko vseučiliško vprašanje. Spisal France Fr. Stelè. (Dalje.) — Glasnik: »Danica.« — Iz »Zarje.« — Slovenska dijaška zveza. — Priloga »Srednješolec«: Kje je slepa vera? — Bori. Zložil Jason Saviljev. — Ob Nadiži. Zložil Jason Saviljev. — Srednješolsko dijaštvo: Dijak in narodna vzgoja. — Dijak in telovadba. — Razno: »Večeri na Ženevskem jezeru.« — O slovenskih predstavah. — Prej in zdaj. — Ocene. — Listnica uredništva. — Uredništvo »Zore«: phil. Mirko Božič, Dunaj, IX., Waisenhausgasse 16. — Naročnina naj se blagovolj pošiljati potom čekov pošt. hran., ali pa po nakaznici na upravništvo »Zore«, Ljubljana, pisarna Katoliške tiskarne.

fu Zeppelinu, ki je dosegel z nenavadno vztrajnostjo, da so se mu uresničile sanje mladih dni in to baš o sedemdesetletnici. Naj bi bil uspeh nemškega zrakoplovstva budilni klic avstrijskim vodilnim krogom. Nastopila je nova doba: zrak je osvojen.

Pismo Boltatuga Pepeta.

Gespud redehter!

»Rehcum marš! Astu zdej pa za mana pejte!«
Tku sa kumander al u nedela feteraj-narje tulk cajta, de sa usi skp maša zamudl in pršli glih skor h konc u šentjakup-ska cerku. Jest na vem, če je res putrbn mužakarjem u ubeh šprahah puvedat, de kej narobe nardeja, mislem pa, de ne. Če b jm sam pu sluvensk puvedu, b saj še

maša ujel na ta praumo konc, tku sa pa povoud prepozn pršli, kamr sa bli namen-nen. U Krajn, u Sentvid in pa na Ješe zastopja usi pu sluvensk, Iblančani pa, če res sluvensk na zastopja, nej b se pa tku ubra-čal, kokr b ta druge vidl, pa b blu use dobr.

Sej iblansk žepan tud na zastop in na ve dobr, kdaj je treba tu al un nardet: zatu je pa saj tulk pameten, de pučaka, kua u »Sluvenc« reku, pol pa brez ubtaulajna stri, pa se še učaseh prenal. Unkat je bla taka šuš in prah u Iblan, de se ni nekamer več vidl, kokr na murost, kedr šota žgejo, uroče je blu pa tud tku, de sa nam jeziki ud uručine tku iz ust mulil, de sma se iz nem kar pu kulenah upletal. De se gespud žepan iz te uručine in prahu ni nč glihe sturu, tu se že tku al tku zastop; mislu s pa je, kedr u treba gase pestit pušpricat, m u že »Sluvenc« puvedu, in tku sta čakala edn na družga, mi sma se pa parl, ket tist trije mladenči u ta ugnen peč. No nazadne je pa le »Sluvenc« sprevidu, de tu nau nč in pucuku je gespuda žepana, de nej pesti hitr ceste pušpricat in gespud žepan, ket klerekalc skusinskus, je pustu pa prec druh dan, čeprou je že dež tku liu, kokr de b ga iz škafa ulivu, in sa ble že pu cestah luže, de b lohka barka vuzil pu nh, use ceste du fragmenta pušpricat. Če b gespud župan »Sluvenc« tku hitr na ubugu in iz špricajnam še du večera tistga dne pučaku, pa b s del in stroške pršparu, zatu ke b mu »Sluvenc« zvečer

puvedu, de zdej ni treba cest špricat, ke je gespude žepanu že Buh naprej pršou in jh za ta perva putreba puoču. Gespud žepan je pa preveč ajfrik pr usak reč, pu-sebn »Sluvencu« pefele s prou h src že-ne in tku se je zgudl u Iblan neki taega, kar se ni na celmo svete še nekol neker, in u tem uzir je Iblana res ta perva. In nu-bedn na more čez tu jezika stegvat, de ni prou. Kedr je šuš, se more holt voda špa-rat, kedr gre pa dež, se pa lohka ledm iz voda pusteže. Prou maja, gespud žepan, le tku nej se držeja, pa uja usm ustregl prou gvišn bl ustregl, kokr sa leberalci ustregl gespe dohtar Taučarju na »Mer-kurju« veselice, ke sa ji šlep udtrgal.

Holt, gespud redehter; kua uni misl-ja, kuku tu pride, de pr usak leberaln ve-selic kašn kumandantuk šlep udtrgaja; sej vender tega nekol na denejo na program. Unkrat, ke je »Iblansk Zgun« pu ta »Naro-dnu dome« brenču, je šla gespa Trna-kockitova, ke je bla botra »Zgunu« fa-ne, brez šlepa dam; na »Merkurju« veselice sa se spravl pa na šlep same gespe dohtar Taučarjuve? Jest na vem, kašn uržah je tu, zatu pa mislem, de nej b ta narodne dame hudile raj spudrecane na leberal-ne veselice, de b se jm na prpetvale take nasreče, kokr pa iz šlepam. Leberalci holt na znaja iz šlepem u cakar hodet. Dondonis more bt člouk prahtičen in more znat pu vetre plaš ubračat, na leberalneli veseliceh pa šlep, drgač se tešku naprej pride.

Jest jm puvem sam ena prglihenga.

Uni puznaja tistga nutarja Hudavernka, ke je un let tam enkat ukul kresa en autu-mubil pred iblanska pošta puohodu. Ke ne, uni ga poznaja! Vidja, tist Hudavernk je mou tud pr sluvenskmo tejatre enkat za guvort. Nega sa zatu zvolil za udbornka, ke je napredn in hitr naprej pride, če hitr nuge pretaula. Tist Hudavrenk je tku prahtičen, de u use »Slauce« iz ena kronca spravi u Praga na razstava. Druh ta freč-kan lde dajeja »Slauce« pu pet, pu de-set, ja clu pu dvejet kronc za rajza, Hu-davernk pa ket prahtičen člouk, jm je dau pa kar ena kronca in jm vošu srečna pot in nazadne jh je pa še prou, de b mu za negava kronca kej udputku prnel iz sa-ba iz Prage. Tku more znat člouk gespu-dart, pa more pridet naprej, čeprou b na mou tku velikeh nog, kokr jh ma gespud Hudavernk.

Pa ta gespud Hudavernk ni sam za »Slauce« tku prahtičen, ampak tud pr dru-geh rčeh gleda, de se gnar punaputrebem va na meče. Tekat, ke je bia sluvensk te-jater u takeh skripceh, de ni mogu ne na-prej ne nazaj, se ga je tud gespud Huda-vernk iz soja ta velka beseda usmilu, šou ukul drugeh udbornku in jm na sree pula-gu, de nej beksl pudpišeja, drgač u šou ceu tejatrer, iz derehtarjam ured, cegrunt. In na ta viža je ta perjatu sluvenskega tejatra, peuskega društva »Slauce« in drugeh ta-keh napredneli unga, nabrau tulk pudpisu, de se mu je zdel čist ud več, de b na bek-slae še negau douh ime plac jeman. Pa

Gospodarska kriza v Istri.

Koper, 9. julija.

Nekdo, ki je čital v »Slovincu«, da istrski kmetje še zdaj niso poprodali svojega lanskega vina, mi je začudeno pisal, je-li res to in zakaj. Ker mislim, da bo še marsikoga zanimal odgovor, bodi mi dovoljeno, da povem par besedi o istrskem vinarstvu.

Ni dvoma, da je v Istri še precej vina neprodanega, a v slovenskem delu Istre pač le malo. Prodalo se ni vina v krajih, ki niso dovolj znani, in pa vino, ki se z njim ni prav ravnalo. Mnogo istrskih kmetov še nima pravega pojma o umnem pridelovanju vina. Na kakovost sodov, zlasti na njihovo čistoto, ne polagajo dovolj važnosti. Poleg tega nimajo pripravnih kleti za daljšo shranitev vina. Potem se pa ne smemo čuditi, če ima pri mnogih kmetih vino okus po plesnobi ali sicer po sodu, in če cika po octu. Saj se je deželnemu agrarnemu svetu istrskemu samemu pred nekoliko leti pripetilo, da je poslal na razstavo v Pariz vino iz deželne kleti in bil na to odlikovan za — izvrstni vinski kis!

Torej kletarskih priprav ni; stiskalnico n. pr. le malokdo rabi. In vendar gredo pri stiskanju z rokami najboljše snovi pozlu in ves vinski aroma se izgubi. Istrski vinogradniki pa mnogokrat tudi sicer grešijo proti najjednostavnejšim pravilom kletarstva. Mošt pustijo skoro povsod predolgo vreti na tropinah, da postane vino pretrpko in dobi okus po petljikah. Razun tega imajo slabo navado, da hočejo napraviti preveč vrst in — preveliko množino vina. Samotočno vino je seveda izvrstno za botiljke, drugo še tudi ni slabo, tretje pa je že — petijot, in sicer slabe vrste, ker menda nikod ne rabijo sladkorja.

Pomanjkljivo ravnanje z vinom je torej eden vzrokov, zakaj še sedaj ni vse istrsko vino unovčeno.

Drugi razlog pa je iskati v tem, da ima pristno vino preveč konkurentov. Zadnji čas je potrošnja piva nenavadno porasla; pijo ga tudi dekleta. Pa pivo bi še ne bilo najhujše zlo. Večji sovražnik vinu je njegov polubrat: petijot. Ni ravno preveč takih krčem, da bi točile samo pristno vino! Zlasti v Kopru in po drugih istrskih mestecih je težko dobiš naravne kapljice. Iz italijanskih gnezd pa se ta strup širi tudi v okolico. Sedaj približno nastopa, kakor vsako leto, zopet tista doba, ko tudi večjim, boljšim gostilnam počenja zmanjkovati vina, ki so si ga pripravile iz lastnega ali nakupljenega grozdja. Tedaj pa hajd! v Koper k notoričnim brozgarjem. Tam se dobi »vina« vselej, v vsaki količini in po nizki ceni. V te izdelovalnice strupa bi trebalo enkrat posvetiti ter raznim italijanskim magnatom za vselej pregnati željo po nezaslužnem profitu.

Tudi marsikatera občina bi naj vršila malo vestnejše svojo dolžnost v tem oziru. Naj bi se ne izdajalo spričeval za osmice — točenje domačega vina lastnega pridelka — ljudem, o katerih se ve, da ga nimajo kapljice. Če pridete na kak semen ali cerkveni shod v Istri, vdobite tam deset, dvajset takih prodajalcev »lastnega« pridelka. Poskusite pri prvem, petem, desetem: povsodi isti značilni trpko — sladki

tud negava puhleunast mu ni preprečila, de b se na beksl prec tam zravn dohtar Kristana pučecou. Tu je ena imenitna pršona, ke ga lohka leberalci za use punucaja, ta nar bl pa še zna birte, pusebn tiste u Buhinski Bistrce kozje mulituce učit; zatu u pa šon te dni enkat u Buhinska Bistrca za ene par tednu tist kurs za kozje mulituce držat, de u še ta nouga birta pr »Triglave« ubrihtu in pučas naprej spravu.

Hi konc nej m pa puveja, gespud rechteer, še tu, kuku je tu, de je Kucimurite pr »Glasben Matic« čist štime zmanikal. Ulan je še ekselceru pu »Glasben Matic« ket kašn frajtar rekrute, letas mu je pa štima uzal. Jest zmeri pravm, de ni dohr preveč upit, zatu ke ud upitja čloukta nar preh hripu rata. Če pa prou narodn upije in rezenera, ga pa še degrederaja in mu še tista zvezjda udtrenaja, kokr sa ja pr »Glasben Matic« Kucimurate. Ulan je še Kucimuri mou taka muč, de je enga »klerekalca« iz »Glasbene Matice« vn vrgu, zatu sa mu pa tud letas gespud prefesar Štrifot puvedal, de je blu tu hedu namen in za društu več škoda, kokr kakšna defraudacija. Eh, Kucimuri, nč s nekar preveč h src na žen, če je toj seme, ke s ga u »Glasben Matic« sjau, toča pubila, tu je že tku; zdej se t saj na u treba jeznet nad peuskem društvam »Iblana« in mu naprej metat, de je klerekaln, zatu ke »Iblana« nima čist nubenda dehovna u ud-bore, »Glasbena Matica« pa kar dva.

Prelub moj Kucimuri, kedr uš tu spet kej zmešat, nekar na deli kar pu soj glau, ke vnder videš, de tku prekrat vn prideš, ampak pupraši zmeri preh za svet

Boltatuga Pepeta iz Kudeluga.

nacik. Morda je pa vse vino zrastlo v enaki legi? Kaj še, vse je napravil koprski čudodelnik v eni in isti kleti.

Nočem trditi, da bi se ne dobilo v Istri tudi še pristnega in okusnega vina. Imajo ga večji trgovci, n. pr. naš Defar v Tinjanu pri Pazinu, imajo ga gotovo razne zadruge. Pri teh je tudi mogoč nakup v manjših ali večjih količinah; ovirajo pa promet z vinom slabe ceste in pomanjkljivost prometnih sredstev sploh. Veliko škodo nam dela okolnost, da je železnica Trst-Poreč ozkotirna in nimamo direktnih vozov od Trsta naprej. Promet s kmetom je pa še težavnejši. Malokje je dobiti sedaj o tej vročini še nepokvarjenega vina, t. j. takega, ki bi ne cikal po kislu ali ne imelo okusa po sodu (mufe, kakor pravimo), če je tudi sicer pristno. Poleg tega pa hoče kmet prodati, če le mogoče, vse vino skupaj, kar pa zopet odjemalcu ni po godi.

Iz vsega tega pa sledi: Predvsem več pouka o umni vinoreji in razumnem kletarstvu med istrsko ljudstvo! Potem pa kletarske zadruge, ki naj napravijo primerne kleti, nabavijo moderno orodje in druge naprave ter uredijo razpečevanje vina.

Takih zadrug treba po vseh krajih vinorodne Istre. Vse zadruge pa naj osnujejo osrednjo zvezo, ki bo učlanjene zadruge v komercialnem oziru vodila in nadzirala, da ne bodo druga drugi delale nepotrebne konkurence.

Za to je treba seveda organizatoričnih moči, ki jih pa med sedanjimi vodilnimi krogi ne poznamo preveč. Pritegnite mlade moči, ne odbijajte jih s poneumovalnim liberalizmom! »Liberalni« — v slabem smislu besede — so naši kmetje že itak preveč, gospodarsko izobraženi premalo.

Za tako organizacijo pa treba delj časa. A sedaj se že lahko nekaj stori, da se reši Istra preteče vinarске krize. Naj se že prične izvrševati kletarsko nadzorstvo, kakor ga zahteva novi vinski zakon. S strupenimi brozgami v morje! Potem bo kmet lahko prodal svoje pridelke, čeprav niso popolnoma strokovnjaško pridelani. Saj Istra še vedno sama potroši več »vina« kakor ga pridelata.

K požaru na Bledu.

se nam poroča še to-le: Ker še ni nihče pohvalil, naj pohvalim jaz pred vsemi načelnika požar. brambe v Radovljici, gostilničarja in posestnika hotela Bastl. Ta je prišel skoro prvi na pogorišče in je rešil s pomočjo še nekaterih drugih tri bolnike iz že goreče ubožnice in je delal sredi najhujšega ognja do 3. ponoči tako numorno, da je padel trikrat v nezavest, tako da ga je prišla njegova soproga že objokovat na Bled kot žrtev požara — naj se tako junastvo primerno poplača! Tudi žandarmerijski postajevodja je rešil z nevarnostjo lastnega življenja jednega otroka iz že goreče hiše. Ko bi ne bilo tujcev, bi bilo več ljudi žrtev požara. Sploh so se tujci, posebno gospoda, naj omenim še višjega uradnika dr. Str. od c. kr. okr. glavarstva z gospo, tako odlikovali, da se jih mora občudovati, med tem ko so nekateri domačini bili — surovi.

Izmed požarnih bramb so se odlikovale vse, na prvem mestu pa ona iz Zaspice, ki je prišla prva na pogorišče in se ustavila pred »Kraljičcem«, da je z drugimi zabranila ogenj v gorenji konec vasi, radoljiška z njenim načelnikom, in gorjanska, ki je takoj prihitela pred »flegarijo«, in to v velikem številu, dasi blejska požarna bramba pred tednom prej ni poznala niti toliko takta in čuta dostojnosti, da bi se kot bližnja soseda udeležila na kak način njene slavnosti v čast 60-letnega vladanja Nj. Veličanstva.

Hvala Bogu, da se je zgodil požar za časa sezone. Visoke plemenite gospe in gospodje kar tekmujejo, kako bi pomagali ponesrečenim pogorelcem. Sedaj spoznava človek njihova blaga srca. Tudi od drugod prihajajo mnogoštevilni darovi.

Nek surov in neotesan Blejec podtika v »Narodu« župniku popolno lažnjivo besede glede gostilničarja Ropreta-Kapsa, ki je v vseh ozirih vreden usmiljenja in pomiljevanja. Župnik tudi na take neumne laži ne bo odgovarjal. Pač pa vprašajte — če hočete — bivšega gostilničarja Ropreta samega in boste zvedeli, da je vse »Narodovo« poročilo popolno lažnjivo. To ima župnik v zahvalo, ker ima največ skrbi in truda za pogorele! Toda od suroveža ne pričakuj hvaležnosti! Dopisnik, pazi, pazi; sodba ljudska se glasi: »Bog se ne da zasmehovati.« Božji mlini meljejo počasi, pa gotovo.

Idrijske novice.

i Sklep šolskega leta na naši c. kr. rudniški ljudski šoli je bil letos prav slovesen. Dekliški oddelek je napravil kras-

no veselico v proslavo 60letnice presvetlega vladarja. Bogato in okusno je bila okinčana telovadnica, vsa čast g. nadoskrbniku Penko, ki je vse preskrbel in nadzoroval. Na odru so se vrstile deklaracije, žive podobe, krasno petje in otroška igra »Rdeča kapica«. Gg. učiteljice so se gotovo precej trudile, predno so tako obširnimi točkam privadile učenke. Videlo se je, da so pod spretnim vodstvom vsaka na svojem mestu storile več kot svojo dolžnost. Občinstvo jim je bilo hvaležno. Ker je bila k veselici tudi mala vstopnina, se je gotovo precej nabralo za obleke revni šolski mladini. Uspeh koncem leta je bil prav dober. Več odličnjakov iz vsacega razreda nam je čital g. ravnatelj. Na dekliškem oddelku je bilo od 600 učenk kar 100 pohvaljenih. Razrednica je vsaki učenki, ki je z odliko končala, darovala v spomin lepo podobico. Ne smemo pa zamolčati žalostnega prizora. Otroci so šli po razredih paroma v cerkev k sklepni sveti maši. Vsak učitelj je vodil svoj razred. In opazili smo, da je učitelj peljal svoj razred do cerkve, tam se je pa on vrnil po trgu, med tem, ko so njegovi učenci stopali v cerkev. Kaj se sramuje svoje mladine na svetem kraju? Ali ni bilo izrečno ukazano spremljati k zahvalnici šolsko mladino vsem učiteljem? Ako hočejo, da jih bodo ubogali otroci, morajo pač oni prvi z zgledom pokazati, kako so sami poslušni ukazom od zgoraj. In ta učitelj se še pritožuje, da ga stalno ne nastavi.

i O uspehu na naši realki bi radi poročali. A delili so izvestje po vseh pisarnah, le davkoplačevalci posestniki ga niso dobili. In vendar ti zdržujejo zavod. Že prvi dan so nosili uradnikom izvestje, a marsikateri, ki precej občinskega davka plačuje, ga do danes še ni dobil. S takim postopanjem si zavod ugleda ne bo posebno utrdil.

i Klerikalci so vtihnili, piše »Naprej«, sram jih je, če tudi so zmagali s tem, da se ne bo zidalo doma za prosveto. Menimo, da smo že dovolj osvetlili po naših listih, da bi se prosveta v novi »Čitalnici« le za višjo gospodo razširjevala. Na parket rudar navadno ne hodi, saj še celo »Sokolom« so namignili, naj ne pridejo na sestanek, kadar se je »višja« gospoda zabavala. Da bi imeli tam svoja zborovanja delavci, pač ni bilo pričakovati, kajti kdo bode plačal toliko svoto za porabo, kakor so bili našteli, da bo dvorana nesla. To je pač jasno in znano po Idriji. In davkoplačevalci, naprednjaki, kakor socialni demokrati so bili enih misli z nami, da je velika potrata, zopet zazidati za nekatere v Idriji kar do 40.000 K in najbrž bode čez šest let zopet vse razpadlo. Nas pač ni nič sram, da smo to zabranili, ravno nasprotno, ponosni smo na svoj uspeh. Ako bi tako nadalje gospodarili naprednjaki, kakor do sedaj in bi zidali hiše, kakor do sedaj že dve, pa bi bile v šestih letih nerabne. To je pač posebne vrste občinsko gospodarstvo.

i Utihnili smo, ker nekaj časa nismo nič o Kristanu pisali. Ker je sam želel, da bi mirno odišel iz našega mesta, smo mu ustregli. Povedalo se nam je, da je bil včasih silno razburjen, ko je bral kako pikro resnico v naših listih, in treba je bilo dolgo časa ga pomirjevati, da je zopet prišel v normalni tir. A če bode zopet iskal, bode lahko zopet dobil. Sedaj stika v povečanem listu, kje bi od kakega klerikalca kaj umazanega zvedel. Po vsem Avstrijskem, Francoskem, celo po Aleksandriji roma, da bi vlovil kaj protipostavnega, kar je zakrivil kak klerikalec. Po čemu tako daleč? Saj ni treba skozi gozd po drva. Pri sodrugih naj začne.

i Utihnili smo, ker pričakujemo znane natančnega računa o »špehu«. Dokler boste pa le drugod iskali kaj napačnega, o sebi pa, dasi tolikrat že pozivljani, le molčali, bode v Idriji malo izdalo tako pisarjenje.

Liberalno gibanje na Belokranjskem.

Dne 5. t. m. je priredilo akademično ferijalno društvo »Prosveta« pod plaščem nekaj novomeških abiturientov ter pod pokroviteljstvom »Narodne čitalnice« in obeh podružnic družbe sv. Cirila in Metoda v Črnomlju in v Doličah na Stoničevem vrtu javen ljudski shod, da ustanovi pri tej priliki javno ljudsko knjižnico. Ob 4. uri proglasi neki abiturient, da se mora vsakdo, ki hoče javno govoriti, zglasiti pri njegovi mizi, ni pa povedal, kakšen namen ima zborovanje, kdo mu je predsednik in s kakšno pravico je sam začel govoriti. Nato opomni gospod župnik iz Črnomlja, Stanko Peharc, da bi bilo dobro, da bi imeli vsaj predsednika, če je zborovanje javno. Dotični abiturient se predstavi gosp. župniku ter pove, da se imenuje Zdošek in da hoče biti predsed-

nik zborovanja. Takoj podeli Zdošek besedo abiturijentu Eppichu, ki je nekako medio ponovil nekaj misli iz Witowskega brošure: »Wie soll man lesen?« O onem glavnem momentu, ki ga je poudaril s takimi zanosnimi besedami pod slavolokom pri vltodu v vas finančni koncipist J. a n e z K o r b a r: Hvala Vam za Vaš trud, ker se borite proti nevarnosti, da nas objame valovje nemškega morja! — O tem momentu ni bilo čuti besede iz Eppichovih ust. Samobesbi umljivo je, da mu je bil 5. julij le dan Cirila in Metoda in ne praznik krščanskih apostolov med Slovani, bratov sv. Cirila in Metoda. Zato tudi ni bilo videti, da bi bil govornik dosegel s svojim govorom kakšnega uspeha. Po predavanju se je zglasil k besedi g. župnik Peharc, besede pa ni dobil, češ, da se je sklenilo takoj po predavanju odnesti omarico s knjigami na določeni prostor pri učitelju Lokarju. Vendar je podelil »predsednik« besedo »Adrijašu« Kobe-tu, ki se je zahvalil predgovorniku in izročil ključek fer. društvu »Prosveti« prepuščen knjižnici učitelju Lokarju. Nato so prenesli liberalne ostanke »Cirila in Metoda« v šolsko poslopje k istemu učitelju, ki je pri zadnjih volitvah v deželni zbor delil med šolsko mladino volilne letake za J. Mazelleta. Poslovivši se od drugega zaklada, se vrne družba na kraj zborovanja, na čelu ji vrli zastavonoša g. davčni pristav Prezeli. Abit. Zdošek naznani, da govori č. g. župnik iz Črnomlja. Župnik vpraša za pojasnila glede značaja ferijalnega društva »Prosvete«, ki hoče po Eppichovih besedah razširjati med ljudstvom ne omike ali olike, temveč »izobrazbo«. Predsednik prebere nato nekaj društvenih pravil in začne razlagati kmetom, da jih on in njegovi tovariši ljubijo. Ker ni bil odgovor jasen, vpraša g. župnik še enkrat, kakšna načela ima to društvo, ali verska ali svobodomiselna. Na to molk. Vendar zbere predsednik svoje moči ter izjavi, da je »Prosveta« — krščansko-katoliško društvo. (Medklic: To si zapomnimo!) Predsednika hoče popraviti »Adrijaš« Kobe, ki se postavi na visoko stališče ter začne kričati, da g. župnik nima pravice povpraševati po društvenih načelih, ker je to preponiževalno. Potem dá Kobe duška svoji narodni navdušenosti v starih obrabljenih frazah, ki jih sam ni dobro razumel, ter začne ošabno udrihati po katoliški duhovščini in po katoličanih, češ, da so narodne izdajice. G. župnik želi nadaljevati, toda »predsednik« mu vzame besedo. Nato protestira g. župnik proti temu, da se jemlje prostost govora pri glavnih in najvažnejših vprašanjih ter razkrinka pred zbranim ljudstvom liberalne nakane teh ljudi ter pozove ljudstvo, naj zapusti to družbo. Med govorom g. župnika je zbrano kmet-sko ljudstvo župniku gromovito ploskalo in je sledilo njegovemu pozivu ter zapustilo liberalno gospodo iz Črnomlja in Kočevarje iz Maverla same na vrtu. Sodnijski pristav K u d e r in finančni koncipist K o r b a r stečeta na cesto za g. župnikom, vabeč ga, naj se vrne, da nadaljuje govor. G. župnik se seveda povabilu ne odzove, temveč pomiri razburjeno ljudstvo in mu reče, naj se mirno razide. — Na tako klavren način so se izkazali junaki »Prosvete«, ki je zatajila svoja načela, samo da bi naše dobro ljudstvo ne spoznalo v pravi luči njih bileralno-radikalnih namenov. Seveda je umljivo, da pri tem važnem delu nista izostala sicer z »delom« vedno preobložen okrožni zdravnik dr. Malerič in zvesti mu oproda davkar K l i n c. Shod ni bil prirejen za vaščane iz Dolič, ampak za črnomeljsko liberalno gospodo in za Kočevarje, ki so se v svoji blaženi materinščini na Staničevem vrtu imenitno zabavali, še predno je prišla gospoda iz Črnomlja, ter se niso sramovali kumovati obenem z učiteljem Lokarjem v narodnem oziru docela svobodomiselnemu društvu. Za dober uspeh knjižnice jamčijo oni, ki se jim ni dalo govoriti, ter pošteni krščansko-narodni kmetje z Doličke gore!

Iz slovanskega sveta.

i Kako so Nemci na Češkem stiskani. Minulo leto je bilo na praških nemških šolah 2508 učencev, izmed katerih je bilo čeških otrok 839, židovskih 1393 in nemških 276. Praga torej vzdržuje nemške šole za Čeha in žide. In nemški poslanci v državnem zboru se ne sramujejo trditi, da branijo nemško posest proti češkim napadom.

i Katoliški češki Sokoli v Ameriki. V Severni Ameriki je precej čeških katoliških sokolskih društev, zlasti v državah Nebraska, Michigan, Maryland (Baltimore), Minnesota, Illinois (Chicago) in dr. Ta društva so doslej priredila tri skupne javne vaje. Letos pa nameravajo prirediti četrte javne vaje v Omahi in pri tej priliki ožje organizirati vsa češka katoliška sokolska društva v Ameriki.

sl Rusini. Boj med rusinskimi stran-
kami je čimdalje bolj srdit in grd. Ukra-
jinci, kot radikali, imajo seveda takšne
lastnosti, kakoršne imajo take stranke pri
vseh narodih; odlikujejo se po nasilju, ne-
strpnosti in brezobzirnosti. Ukrajinci, ka-
kakor „Haličani“ poročajo, so izdali nedavno
tajni razglas svojim zaupnikom, da naj se
trudijo povsod dobiti vladu in starorusin-
skih društvih v roke; da naj obilno pristopajo
kot udje k starorusinskim društvom
in ko bodo imeli v njih večino, naj s tero-
rizacijo pripeljejo starorusinska društva k
ukrajinski stranki! — Ukrajinci tudi v svojih
listih naglašajo, da v prvi vrsti morajo
sedaj uničiti starorusinsko stranko in ji
odzeti vse mandate. — Pred kratkim je
stanislavski škof rusinski, Homišin, iz-
dal pastirsko pismo svojim duhovnikom,
v katerem jih prosi, da bi ne dovolili usta-
navljati po vaseh ljudske čitalnice, ako ne
bodo mogli sami biti njih načelniki. Za-
kaj Ukrajinci širijo v takih bralnih dru-
stvih navadno le nevero in socialni de-
mokratizem med ljudstvom. Le-to pastir-
sko pismo so Ukrajinci sprejeli z velikim
ogorčenjem in so sklenili nad škofom
Homišinom se maščevati ter vse njegovo
nastopanje med ljudstvom onemogočiti.
Prvi poizkus je ukrajinska mladina storila
na železniški postaji v Černovicah, kjer
so dijaki napadli škofa s psokami in z
zmerjanjem. Žalostno!

sl Koliko je stala cetinjska pravda
radi bomb? Nič manj nego 150.000 kron.
Stroške pokrijejo z izkupilom za konfiscirana
posestva obsojenih. Bivši ministrski
predsednik Radović in drugi premožnejši
obsojenci bodo trpeli stroške tudi za druge,
ki nimajo premoženja.

sl Nova organizacija Srbov na Ogr-
skem. Dne 8. t. m. se je v Novem Sadu
vršila prva konferenca odposlancev o pro-
gramu nove srbske organizacije na Ogr-
skem. Navzočih je bilo 40 delegatov iz
torontalske in bačbolske županije.

sl Poljski katoliški akademiki so si
osnovali v Krakovu akademsko društvo
„Polonia“. V kratkem se ustanovi v Lvo-
vu katoliško akademsko društvo „Aka-
demijski klub“. Potem bo vseh slovanskih
katoliških akademskih društev v Avstriji
jednajst.

Tržne vesti.

10. julija 1908.

Akoravno smo se v pretečeni kampa-
nji privadili visokim žitnim cenam, ven-
dar bomo baže imeli v ravncar pričet
kampanji še višje cene. Res je, da bo le-
tošnja žetev prinesla več kakor je lanska.
Na Ogrskem cenijo za štiri milijone met.
stotov več pšenice in za en milijon met.
stotov več rži. V Avstriji se pričakuje nad
srednje dobra letina. Vsega skupaj cenijo
strokovnjaki za deset milijonov met. stotov
krušnega zrna (pšenice in rži) več. In
vendar je razširjeno mnenje, da bomo
imeli še višje cene, kakor lansko leto. Lan-
sko leto so bile zaloge zrnja iz letine 1906
precejšnje, med tem, ko so letos kašče
skoro prazne. Letina 1906 je tudi zabra-
nila, da v pretečeni kampanji visoka ca-
rina na žita ni dosegla popolne veljave.
Vrh tega je tudi konzum hladil prevroč
glave spekulantov, da niso mogli preveč
izkoristiti. Konzument je tolkel krompir
in drugo, ali letos pa bo, kakor pravijo, se
tudi krompir in fižol slabo obnesel. To-
rej imamo pred seboj drage čase. Nekaj
besede in vpliva na naša tržišča pa ima
tudi svetovni trg. Amerika bo imela letos
precej boljšo letino, in tudi druge pokra-
jine poročajo ugodno. Ako bodo naši špe-
kulantje tirali cene previsoko, bo inozem-
sko blago prilezlo čez mejo. Gibanje na
newyorškem trgu bo premikalo naše cene.
Za živahno premikanje cen na naših trži-
ščih pa bodo v prvi vrsti skrbeli naši špe-
kulantje.

Kar se tiče današnje kupčije, je jako
mrtva. Konzum ne opusti svoje taktike,
ponudniki pa tudi ne silijo.

Ponuja se za takojšnji odjem že nova
pšenica in rž. Budimpešta zahteva za
efektivno pšenico 78/80 K 12-40 do 12-60,
rž novo K 9-60—7-80, ječmen K 7-20 do
7-55, oves K 8-20 do 8-60, turšico K 7-20 do
7-30. Posebno oves bo imel letos dobro
ceno.

Moka. Stalnost tržišč z zrnjem je
napotila nekaj mlinov, da so zvišali cene
mlinskim izdelkom. Konzum se ne more
privaditi višjim cenam. Visoko ceno ima
klajna moka in otrobi.

Budimpešta notira povprečno: pše-
nično moko št. 0 K 18-40, št. 1 K 18-10, št. 2
K 17-80, št. 3 K 17-60, št. 4 K 17-40, št. 5
K 17-10, št. 6 K 16-80, št. 7 K 15-80; rženo
moko št. 0 K 15-90, št. 0/1 K 15-50, št. 1 K
15-10; otrobi fini 5-90, debeli K 5-90, rže-
ni K 6; klajna moka K 8 do 8-40; fini otrobi
za september-december K 5-90 do K 6, de-
beli K 5-90 do K 6 (vse za 50 kg).

Spirit. Za terminsko blago ni pra-
vega zanimanja, ker na zakonski predlogi
preveč laborirajo v parlamentu. Blago za
juli-avgust gre dobro in se zahteva K 151
do K 151-50 (basis Praga). Tendence pre-
cej krepka; denaturiran špirit zahteva K
46-50 do K 47.

Sladkor. Z nižjim davkom ne bo
nič. In vendar so cukrarji zopet dvignili
ceno za pol krone. Gospodje ljudski po-
slanci naj se lotijo raje kartelov, potem pa
ne bo treba vladi darovati milijonov, ki bi
zlezli v žepe karteliranih cukrašev.

Hmelj. Iz Savinske doline se poro-
ča, da je suša in prevelika vročina ovirala
razvoj rastlin. Zgodnje vrste ne dosegajo
visokosti kola. Srednji hmelj ne zadovo-
ljuje niti v najboljših legah.

Najnovejša politična poročila.

(Posebna poročila »Slovenca«.)

Kakšen je angleško-ruski reformni pred-
log za Makedonijo?

London, 11. julija. Angleška in Ru-
sija sta se pri vladarskem sestanku v Re-
valu glede na pacifikacijo Makedonije do-
menila, da vevlastem predlagata slede-
če: Pomnoži naj se reformno orožništvo
in organizirajo posebne čete proti ban-
dam. Kar se prvega tiče, treba sledeče
prevdariti: Reformni vilajet Kosovo, Mo-
nastir in Solun imata obseg 106.300 kva-
dratnih kilometrov, torej še enkrat toliko
kot Bosna in Hercegovina. Ozemlje je
zelo neprehodno, gorato, brez cest, pre-
nočišč in zalog. V kosovskem vilajetu je
300.000 prebivalstva, orožništva pa 1068
(39 častnikov), v monastirskem 324.000
prebivalstva, orožnikov 1368 (48 častni-
kov), v solunskem 1.100.000 prebivalcev,
orožništva 2303 (76 častnikov). Torej pri-
de v kosovskem okraju en orožnik na 280,
v solunskem na 547, v monastirskem na
236 prebivalcev. Pri nas v Avstriji pride
en orožnik na 1000, v Bosni na 689 prebi-
valcev. Toda pri nas je varnost nepri-
merno večja, je na razpolago policija, v
potrebi tudi vojaštvo in so kulturne in
pravosodne razmere čisto drugačne. Za
Makedonijo je pravo razmerje med oro-
žništvom in prebivalstvom 1:200. Orožniki
bi morali biti v slehernem kraju. Posebno
velja to za kosovski okraj. Ker pa angle-
ško-ruski predlog obenem s tem, da hoče
pomnožitev orožništva, zahteva znižanje
potrebni budgetnih sredstev, je tudi ta
»reforma« pljuske v vodo. V prvi vrsti je
makedonsko orožništvo reforme potrebno
v kvalitativnem oziru. Čisto zanemarjena
je poročevalska in brzojavna služba. —
Kar se tiče takozvanih »letečih kolon«, ka-
kor jih je Anglija svojčas predlagala, je le
obžalovati, da se je ta misel morala opu-
stiti. Turška vlada je namreč proti tej na-
meri energično protestirala, češ, da žali
suvereniteto sultanovo. Res škoda, da ne
vzame reformno orožništvo samo potom
»letečih kolon« v roke preganjanja band,
ampak ostane to slejkoprej v delokrogu
turškega vojaštva. Zdaj hočejo turške
čete tako dislocirati, da bodo vedno ban-
dam za petami. Vse to je nedostatno. Tudi
angleško-ruske reforme ne bodo privedle
do nobenega cilja.

Italijanski vseučilišni profesorji bodo
štrajkali?

Rim, 11. julija. Naučni minister
Rava je predlagal nekako pred enim me-
secem, da se izboljša vseučilišnim profes-
orjem plača. Zbornica je zakon zavrgla,
in sicer so govorniki povdarjali, da vse-
učilišni profesorji zanemarjajo po veliki
večini svoje dolžnosti. Večina pol leta nič
ne predava, drugi sploh ne predavajo,
temveč pridejo za par minut povohat v
svoje laboratorije in institute ter repu-
šajo vse asistentom, ki pa si tudi privo-
ščijo obilo počitka, kadar le morejo. Zdaj
pa vseučilišni profesorji demonstrirajo
in prirečajo pred zelo mešanim občinstvom
shode, kjer zabavljajo proti zbornici in na-
učnemu ministru. Pripravljajo se na splo-
šni štrajk! Neki vseučilišni profesor je
objavil v nekem milanskem listu članek,
kjer pravi, da vseučilišni profesorji niso
v prvi vrsti poklicani učiti, temveč »varo-
vati stari italijanski duh«. Nato odgovarja
»Corriere della sera«: »V prvi vrsti je
profesor tu, da poučuje, »stari italijanski
duh« ne potrebuje takih opor, ki ne pouču-
jejo!«

Pojemajoči modernizem.

Rim, 11. julija. Modernizem med ita-
lijansko mlajšo duhovščino rapidno po-
jema. Zdaj se je razšlo modernistiško dru-
štvo »Parola Fraterna«, ker je večina čla-
nov izstopila.

Vojna nevarnost na Daljnem Vzhodu.

London, 11. julija. Na Japonskem
je odstopil dosednji kabinet, novo vlado
pa so prevzeli isti možje, ki so bili na kr-

milu ob vojski z Rusijo. Ministrski pred-
sednik je Katsura, minister za zun. zade-
ve dosednji poslanik v Londonu, grof
Komura, mornariški minister Jamamoto. Ti
može so od vojne stranke, kar dokazuje,
da se Japonska pripravlja za vsak slučaj.
— Drugo značilno znamenje je upor do-
mačini četi v Indokini proti Francozom. Za
domačini stojijo »reformisti« iz južne Ki-
tajske, za temi pa Japonska, ki hoče na-
praviti konflikt, v katerega bi bila zaple-
tena Kitajska, Japonska pa bi v kalnem
ribarila.

Grozodejstva band v Makedoniji.
(Od našega poročevalca.)

Belgrad, 11. julija. Bolgarska četa
je napadla srbsko vas Vrbilane pri Pri-
lepu v Makedoniji. Ubili so načelnika in
mnogo seljakov prisilili, da so se izjavili
za Bolgare. Druga bolgarska četa, pod
vodstvom Vasilija Soljanca, je napadla
srbsko vas Glivo pri Skoplju, spalila osem
hiš. Tretja četa, pod vodstvom Mihajlova,
je v veleski kazi napadla in zažgala srbsko
vas pri Senokosu. Bolgarske čete so čez-
dalje bolj agresivne.

Kdaj se snideta Viljem in Nikolaj?

Rim, 11. julija. »Corriere d' Italia«
poroča iz Berolina, da se cesar Viljem in
car Nikolaj snideta 12. avgusta blizu Re-
vala.

Proda se enonadstropna

nova hiša

z vrtom in vodnjakom, s krasnim
razgledom čez hribe na morje,
na zračnem kraju, primerno za
kakega vpokojenca. — Več pove

1679 Marija Mahnič, Dekani 211, Istra. 2-1

Velik cilind.-šivalni stroj

za črevljarije se po ceni proda. — Izve se pri
1674 Luki Jerin, 1-1
Poljanska cesta 27, Ljubljana, Poljanska cesta 27.

Mesarija.

Pri rudniškem konsumnem
društvu v Kočevju je popolniti me-
sto sposobnega 1676 2-1

mesarja.

Želi se moža srednje starosti, samskega
stanu, vojašine prostega ter veččega slo-
venščine in nemščine. Biti mora dober na-
kupovalec in znati dobro porabiti drobnar-
ijo. Začetna plača K 80.— poleg prostega
stanovanja, svečave in kurjave. Mogoče je
oddati mesarijo tudi v najem. Ponudbe naj
se pošiljajo na zgoranje društvo.

V najem se odda hiša

z dvema sobama, vežo, kuhinjo in kletjo, 30 minut
oddaljena od Šmartna ali Litije, pripravna za obrt-
nika ali penzionista. Odda se za par mesecev ali
več let. Natančneje se izve v gostilni pri Kamni-
čarju v Litiji. 1650 3-3

Lepo posestvo s trgovino z mešanim
blagom na deželi blizu
Ljubljane tik farne cer-
kve in šole, je zaradi družinskih razmer takoj na
prodaj.

Več se izve pri Marjeti Virk, Ljubljana,
Ravnikarjeve ulice 3. 1642 3-3

Učenca=

v trgovino s špecerijskim blagom sprejme
1660 3-3 Ferd. Hlebš v Kranju.

Kupi se mala hiša

z vrtom v obližju Ljubljane. Ponudbe pod šifro
»R. D.« je poslati na upravo »Slovenca«. 1661 2-2

Proda se za 3500 kron

zidana hiša in nekaj zemljišča v
Krtini pri Domžalah. Hiša ima lepo
lego ter je pripravna za trgovino, gostilno,
kakor tudi za vsako drugo obrt.

Tretjino pogojne cene bi bilo pla-
čati takoj, ostanek pa v letnih obrokih.

Natančneje se poizve pri dr. Pirou,
odvetniška pisarna v Ljubljani. 1257 24-16

Raba tega v zamašek
vžganega znamenja in ru-
deče vrelske etikete se
priporoča kot varstvo proti
pogostim ponaredbam

Giesshübelske kisle vode.

IX

Izvir: Giesshübl Sauerbrunn,
želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih.
Prospekti zastojni in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
špecerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami
in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Laasniku-
Ljubljana. 114 52-28

Najboljša krma za pse je in ostane

Fattingerjev kolač za pse

ki je med vsemi krmili najboljše sestavljen in najbolj
redilen. 50 Kg K 23.—, 5 kg pošt. prosto K 3-20.

Fattingerjev Puppy Bisquit

za mlade pse, 50 kg K 26.—, 5 kg pošt. prosto K 3-50
Prospekte pošilja zastojni tovarna za pat. kolače za pse
in krmo za perutnino Wiener-Neustadt. — Nad 250
prvih cen. Fattingerjeva krmila se izdelujejo pod
živinozdr. nadzorstvom. 467 26-11

Zdravilišče in kopališče Kamnik

na Kranjskem.

Postaja c. kr. dr. železnice, 1 1/2 ure od Ljubljane. Z letek sezona
15. maja. Krasna goraka lega. Vseh vrst zdraviljenje (sistem Priess-
nitz in Winternitz, obliki po Kneipp-u).
Voda za pitje in kopanje. Solne kopeli, ogljenje in električne
kopeli, masaža in elektroterapija, plavalni bazen. Izborna kuhinja,
ceno zmerno. Prospekte pošilja dr. Rudolf Wackenreiter, rav-
natelj in najemnik kopališča. 1187 10-1

Hiša

s petimi sobami in lepim vrtom se proda
v Rožni dolini pri Ljubljani. Po-
izve se pri gostilničarju Končanu v
Rožni dolini. 1666 3-2

Pozor!

Po ceni se točijo izborna 1657 3-3

vina

Istrsko, belo po 56 vin.
„ „ „ „ „ 56 „
Dolenjec, rdeč 72 „
„ „ „ „ „ 88 „
„ rumen 88 „

Na obilni obisk se priporoča velespoštovanjem

Gostilna pri „Litru“

Breg šte. 2, Ljubljana.

vožnja s Cunard Line

644 20 Bližnji odhod:

Iz Trsta, domačega pristanišča: Slavo-
nija 7. julija, Panonija 21. julija 1908. Karpathia
4. avgusta 1908.

Iz Liverpoola: Lusitania največji najlepši parnik
4. in 25. julija, 15. avgusta, 5. septembra, 3. in
24. oktobra. Mauretania 11. julija, 1. in 22. av-
gusta, 12. septembra, 10. oktobra.

Pojasnila in vožne karte pri Andrej Odiassek, Ljub-
ljana, Slomškove ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusovega.

Brivski vajenec
se takoj sprejme pri Ivanu Koseo,
Dunajska cesta 7, Ljubljana. 1664 3-2

Zanesljivega
hlapeca

h konjem sprejme pod ugodnimi po-
goji **tovarna testenin v Šiški pri**
Ljubljani; ravnotam se sprejemajo
tudi 1665 3-2

tovarniški delavci.

Na prodaj sta **dve hiši**

tik Celja, še več let davka prosti, ena z dobro
obiskano branjarijo, cena 6500 gld.; druga v prvi
vrsti pripravna za gostilno ali vsaktero obrt, cena
9500 gld. Vsaka z obširnimi zelenjadnim vrtom in
vsem potrebnim oskrbljena. Natančneje pove **Ivan**
Karba, Celje, Gaberje 104, Štajersko. 1608 3-3

Zdravilišče Toplice
na Kranjskem, dol. žel. postaja Straža-Toplice.

Akrato-vreiee 38° C. Voda za pijačo in ko-
panje. Izredno uspešno proti trganju, revmi,
išias, nevralgiji, kožnim in ženskim boleznim.
Velike kopeli, separata kopališča in močvirna
kopališča. Bogato urejene sobe za tujce,
igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje.
Gozdov bogata okolica. Dobro in cene re-
stavracije. Sezona od 1. maja do 1. oktobra.
Prospekte in pojasnila daje brezplačno

977 12-7 **Zdraviliška uprava.**
Naprodaj je 1614 8-3

nova hiša

močno zidana, obstoječa iz 5 sob, 4 kuhinj in
shramb. Zraven je lep sadni vrt. Hiša je pripravna
za vsacega. Proda se po jako ugodni ceni.
Natančneje se poiže v **Rožni dolini št. 203.**

**=Mizarske=
pomočnike**

sprejme takoj v stalno delo; stanovanje
in hrana prosta; plača po zmožnosti; **M.**
Gogala, mizar, Bled. 1654 3-3

Učenca=

sprejme **A. SUŠNIK**, trgovina
z železnino in špecerijskim blagom,
Ljubljana, Zaloška c. 21. 1644 2-2

Nad St. Vidom je 1176 11

griček

naprodaj s prijaznim razgledom, kjer je
posestvo, ki obsega do 1 orala zemlje, s
sadnim drevjem in malo gozda. Zelo pri-
pravno za letovišče. V bližini je studenec
z jako dobro vodo. Poizve se v prodajalni
na **Sv. Petra cesta 14 v Ljubljani.**

Sprejmeta se 1658 3-2
2 učenca

iz boljše hiše pri tvrdki **Br. Hlavka**,
Prešernove ulice št. 5 v Ljubljani.

Podpisano društvo ima še okoli **350 hektar-**
litrov dobrega belega 1643 4-2

vina

ter **250 hektolitrov refoška** na prodajo.
Cena po dogovoru. Uzorci na razpolago.

Potrošno obrtno gospodarsko
:: društvo v Buzetu (Istra). ::

Kotel za centralno kurjavo

dobro ohranjen, ki je bil 10 let v rabi, se **proda** radi nabave novega kotla, z vsemi
pritiklinami za centralno kurjavo, ki je grela tri dvorane. 1656 3-2

Ogleda se lahko v **Katoliški tiskarni**, kjer se izvedo tudi prodajni pogoji.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New York
je **proga**
rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih: „Finland“, „Kroonland“,
„Vaderland“, „Zeeland“ in „Samland“, kateri
vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo
med Antwerpenom in New Yorkom, so snažnost,
izborna hrana, vljudna postrežba in spalnice, po
novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb,
za vsakega potnika eminentnega pomena, in
traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na
mesec **vožnjo čez Kanado**, katera pa je
izdatno cenejša kakor na New York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

FRANC DOLENC
v Ljubljani,

Korodvorske ulice odsej šte. 26, od juž-
nega kolodvora na levo pred znano gostilno pri
„Starem tišlerju“. 320 46 28

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Subskripcija

na 2.500 delnic četrte izdaje Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani
po K 400.— nominale v skupnem znesku K **1.000.000.—.**

Redni občni zbor delničarjev z dne 6. marca 1907 je sklenil spre-
membo § 4. bančnih pravil in povišanje delniške glavnice od dosedanjih
K 2.000.000.— na K 3.000.000.— z izdajanjem 2.500 komadov novih
polno vplačanih na imetnika se glasečih delnic po K 400.— nominale.

Ob enem je pooblastil upravni svet, da razpiše zadevno subskripcijo,
kadar bo to smatral za nadaljni razvoj banke potrebnim.

Ta sklep je odobrilo c. kr. ministerstvo notranjih zadev spo-
razumno s c. kr. finančnim ministerstvom z odlokom z dne 30. maja
1908 šte. 12.278.

§ 10. odd. 4 bančnih pravil predpisuje, da vloge na knjižice ne smejo
presežati dvojnega zneska vplačanega delniškega kapitala. Ker pa znaša
sedanje stanje vlog na knjižice že čez K 4.000.000.— in nadalje z ozirom
na bližajočo se otvoritev podružnice v Trstu, je sklenil upravni svet raz-
pisati subskripcijo v roku od 1. do 15. julija t. l. pod sledečimi pogoji:

Prednost do mladih delnic imajo imejitelji starih in pripada
toraj na vsaki **2 stari 1 nova delnica**. Delnice, katere ne pre-
vzamejo dosedanjih delničarji, se po izidu subskripcije dodelijo
gg. subskribentom nedelnicarjem.

Ljubljanska kreditna banka vabi toraj:

1.) Svoje dosedanje delničarje k subskripciji novih delnic za
kurz K 430.— za vsako novo delnico v nominalni vrednosti K 400.—
s pravico do dividende od 1. januarja 1909.

2.) Gg. subskribente nedelnicarje k subskripciji za kurz 480.—
za vsako novo delnico s pravico do dividende od 1. januarja 1909.

3.) Upisovanje novih delnic se vrši s posebnim zglasilom **od 1. ju-**
lija do 15. julija t. l. proti predložitvi starih delnic brez kuponskih
pol pri blagajnah centrale v Ljubljani in pri podružnicah v Spljetu
in Celovcu.

Stare delnice se pri predložitvi prekolokujejo in takoj vrnejo.

Pri upisovanju se mora položiti za vsako novo delnico K 130.— od
delničarjev, in K 180.— od nedelnicarjev v gotovini.

5.) Drugi obrok v znesku K 150.— za vsako delnico se mora
plačati do 1. septembra t. l.

6.) Tretji obrok v znesku K 150.— za vsako delnico se mora
plačati pa do 1. novembra t. l.

V ostalem se prepušča vsakemu subskribentu prosto, da vplača tudi
ves znesek na enkrat.

Vse zneske vplačane na nove delnice bode banka obrestovala
po 4 3/4% od dne vplačila do 31. decembra t. l.

O izvršenih vplačilih se izročijo gospodom subskribentom začasna
potrdila in po 31. decembru 1908 popolni obračun.

Proti vrnitvi vseh potrdil o izvršenih vplačilih se bodejo izro-
čile nove delnice gospodom delničarjem začetkom leta 1909.

V Ljubljani, dne 27. junija 1908.

Upravni svet
Ljubljanske kreditne banke.

Pomanjkanje krme na Kranjskem.

Za državno pomoč.

Za danes dopoldne je sklicala deželna vlada posvet zaradi potrebne pomoči proti pomanjkanju krme na Kranjskem. Predsedoval je dežel. predsednik baron Schwarz, navzoči so bili še: komercialni svetnik Povše, od vlade grof Chorinsky in referent vladni svetnik pl. Laschan, od deželne odbora dr. Lampe, »Zadružno zvezo« je zastopal stotnik Kump, »Gospodarsko zvezo« njen načelnik g. Babnik. Posvetovanje se je bavilo z vprašanjem poljedelskega ministrstva, koliko je pomanjkanje krme na Kranjskem, ali je mogoče iz nekaterih krajev dežele nadomestiti pomanjkanje v drugih krajih in koliko krme manjka, da bi se na podlagi teh podatkov določila državna pomoč.

Uradna poročila posameznih okrajnih glavarstev trdijo v bistvu sledeče:

1. Postojnsko glavarstvo. Stirje deli tega okrajnega glavarstva se daje označiti sledeče: Okoli Postojne se je pridelalo letos le polovico normalne množine sena, v vipavskem delu samo eno četrtino, v Reški dolini eno tretjino, okoli Senožeč, Ilirske Bistrice, St. Petra in Košane pa skoro nič. Okrajno glavarstvo pravi, da je treba uvoziti sena 160.000 m³. Ena tretjina se potrebuje takoj, ostanek do jeseni.

2. Logaško okrajno glavarstvo. Sena je malo, otave se malo pričakuje.

3. Radovljiško glavarstvo. Sena je le polovica normalne košnje, deloma le tretjina; otave je pričakovati eno tretjino, ljudstvo začenja živino prodajati.

4. Kranjsko glavarstvo. Sena je letos samo polovica, otava je v veliki nevarnosti, živina se začenja prodajati.

5. Kamnik. Sena je v dolinah in ob Savi letos polovica. V gorah in na mokrih travnikih dve tretjini, detelja je zelo trpela, slame manjka, otava je v nevarnosti. Živina se še ne prodaja. Upanje je za zboljšanje, če pride dež, a treba je rezervirati za slučaj sile.

Ljubljansko glavarstvo. Sena košnja je jako oškodovana; nakosilo se je eno do dve tretjini normalne košnje; posebno so prizadeti kraji: Lipljene, Pijava gorica, Moste, Šmarje, St. Jurij, Želimlje. Otava je v nevarnosti.

Ljubljana mesto. Košnja na barju je slaba. Otave skoro ni pričakovati. Živina se začenja odprodajati in se je bati, da se še bolj odproda, ker je tudi druge klaje malo.

Litija. V dolinah se še ne čuti pomanjkanje krme, v višjih krajih pa zelo, in kmetje že odprodajajo živino. Tudi v dolinah ne bo otave, v hribih pa niti paše ne bo.

Krško. Sena je v dolinah malo, v višjih krajih skoro prav nič. Paša je jako malo vredna. Otava je v največji nevarnosti. Kmetje izkušajo število živine znižati in ker ne morejo prodajati, že živino koljejo.

Kočevje. V celem okraju manjka krme, odprodaja živine se je začela in je vedno večja. Za one, ki so že prodali živino, bi bilo treba podpore, da si nove nakupijo, ko dobe zopet krme.

Novo mesto. Košnje je polovica. Posebno slabo je v Suhi Krajinu okoli Žužemberka, Dvora, Ambrusa, Smuke, Ajdovca, Doberniča, deloma v šmihel-stopiški občini. Brusnice imajo le tretjino. Ravno tako slabo stoji z deteljo in prašičjo klajo. Otava je čisto izgubljena. Deževje je nekoliko pomoglo zadnje dni.

Črnomelj. Sena je letos le tretjina, najbolj so prizadete Poljane, kjer ni sena skoro nič in so pašniki izsušeni. Otava je v veliki nevarnosti, deloma je ne bo nič, druga žetev je slaba, živina se odprodaja. Potreba je za podporo 160.000 m³.

Iz teh uradnih poročil sledi, da je pomanjkanje krme v deželi splošno in da je ni mogoče nabaviti doma. Najbolj je treba sena, ki se mora od zunaj uvoziti, za jako znižano ceno oddajati. Vsa okrajna glavarstva so zoper razdelitev denarja in priporočajo razdelitev krme.

V daljšem razgovoru, ki so se ga udeležili vsi navzoči, se je konstatiralo, da je bilo leta 1907. na Kranjskem 24.328 konj in 210.606 rogate živine. Ker je bilo leta 1900 našete rogate živine 253.000, je šla že doslej nazaj, dasi izkazuje letos nekaj več nego lani.

Sklenilo se je, takoj brzojavno prositi poljedelsko ministrstvo, da nakupi za Kranjsko za prvo potrebo 4.000 vagonov sena, ki se naj bi poljedelcem potom »Gospodarske zveze« prodajalo po 5–6 K. Hkrati se naprosi vlada, da iz vojaških pekarn oddaje otrobe v prvi vrsti poškodovanim po suhi.

Če pomislimo, da cena senu silno raste, bo že za izvedenje te podpirne

akcije potreba izdatne državne podpore. A celotni deficit letošnje košnje lahko računamo na 15.000 vagonov. V srednji letini se pridelata na Kranjskem: sena 43.000 vagonov, krmske slame 18.357, krompirja 20.192 vagonov. Splošno lahko rečemo, da se je letos pridelala le tretjina te množine. To pač opravičuje zahtevo po državni pomoči, in visoki c. kr. vladi bodo prizadeti poljedelci hvaležni, ako hitro izvede to započeto akcijo. Okrajna glavarstva, ki so takoj uvedla poizvedbe, ko se je pokazalo pomanjkanje, bodo še nadalje poizvedovala, da se dožene, kje in koliko je treba pomoči.

V zavodih sv. Stanislava

v St. Vidu nad Ljubljano je bilo začetkom šolskega leta 1907/08 v pripravljavnem tečaju 22, v I. razredu 50, v II. razredu 47, v III. razredu 46, vsegaskupaj 165 učencev. Dva sta med šolskim letom izostala, torej je bilo koncem 1907/08. 163 učencev. Iz Kranjskega jih je bilo 159, iz Štajerske dva, iz Slavonije eden. Vsi Slovenci in katoličani. 10 let stari so bili 4, 11 let 11, 12 let 32, 13 let 41, 14 let 35, 15 let 31, 16 let 8, 17 let 1. Izpričevalo z odliko jih je dobilo 39, prvega reda 67, drugega reda 13. Odličnjaki so v pripravljavnem razredu F. Ambrožič, A. Mali, A. Mervar, L. Puš, J. Tomažič, R. Trampuš, L. Vadjnal; v prvem V. Bidovec, J. Ferjančič, J. Gašperšič, J. Hrovatin, P. Jereb, V. Kobi, G. Oblak, P. Podboršek, J. Seljak, F. Škedelj, M. Walland, J. Zakrajšek, J. Zor; v drugem S. Adamič, F. Belec, V. Dolničar, J. Dovč, A. Gnidovec, A. Gornik, F. Kern, F. Korbar, F. Kvas, J. Semič, A. Turk, J. Udir, J. Vilfan; v tretjem J. Barle, I. Dornik, I. Gruden, I. Hočevvar, V. Meršolj, P. Podbregar, V. Pogačar, A. Stare, B. Svetelj, F. Terčelj, F. Valjavec, J. Žužek. — Šolsko leto 1908/09 se prične 18. septembra. Za sprejem učencev veljajo te določbe: a) učenci, ki hočejo vstopiti v I. gimnazijski razred, pa niso bili dosedaj v zavodu v pripravljavnem razredu, naj pridejo k sprejemnemu izpitu dne 6. julija ob 8. uri zjutraj. Ponavljati sprejemni izpit na istem ali kakem drugem zavodu ni dovoljeno. b) Učenci, ki so uspešno dovršili pripravljavni razred, tako tudi tisti, ki hočejo vstopiti v II., III. ali IV. gimnazijski razred, naj se 17. septembra osebno zgledajo pri ravnateljstvu s šolskim izpričevalom zadnjega polletja. Ponavljalni izpiti se prične dne 17. septembra ob 10. uri. Redni šolski pouk se prične dne 19. septembra. — Profesorji na zavodih so: dr. J. Gnidovec, ravnatelj; Luka Arh, dr. Demšar, dr. Knific, Anton Koritnik, Jožef Kržišnik, F. Pengov. Vsi so svetni duhovniki. Petje poučuje V. Hybašek.

AVSTRO-OGRSKA.

Interpelacije »Slovenskega kluba«.

Poleg dr. Benkoviča, ki je interpeliral o nedostatkih in zlorabah braslovške obrtne zadruge, sta vložila v državnem zboru interpelaciji tudi poslanca »Slovenskega kluba« dr. Hočevvar in Fon. Poslanec Hočevvar je interpeliral o pokvarjenem mleku, Fon pa naučnega ministra o zrelostnih izkušnjah na goriški višji gimnaziji in na realki.

Justični odsek.

je izpremenil svoj zadnji sklep in določil, da se določi eksistenčni minimum za one, ki dobivajo plače, z 2000, za one pa, ki dobivajo pokojnine, z 1200 kronami.

Gospodarska zbornica.

ima sejo 21. t. mes., če konča poslanska zbornica prihodnji teden svoje delo. Gospodarska zbornica se bo pečala s prvim branjem postave o razširjevalni postavi nezgodnega in bolniškega zavarovanja in pa z drugim branjem postave o povišanju rekrutnega brantementa. Gospodarska zbornica se bo pečala tudi z onimi postavami, ki jih do takrat reši poslanska zbornica. Če bo potrebno, zboruje gospodarska zbornica tudi 22. t. m.

Delegacije.

V sredo izvoli zbornica delegate v izredni večerni seji. Prihodnjo sejo ima zbornica v torek ob 11. uri dopoldne.

POSLEDICA ŠTRAJKA SVOBODOMISELNEGA ŠTUDENTA.

Svobodomiselnega časopisja objavlja veleznanimivo novico, kakšne posledice je rodila znana stavka svobodomiselnega študenta. Kakor znano, je svobodomiselní študent rajše krokral, se pretepaval in ropal katoliškemu študentu čepice, kakor pa da bi se bil učil. Zdaj pa, ko se vrše izkušnje in rigorozni, se pa že kažejo posledice. Nad polovico kandidatov namreč odstopa pri skušnjah in rigorozijih. Dne 9. t. m. bi bilo moralo delati na dunajski juridični fakulteti državno izkušnjo 30 kandi-

datov, a pred izkušnjo jih je odstopilo nad polovico, 16. Moralnega mačka seveda plačajo starši.

VAŽNA RAZSODBA DRŽAVNEGA SODIŠČA.

Več opavskih Čehov se je pritožilo proti šlezijškemu deželnemu odboru, ker so dobili na češko pritožbo po šlezijškem deželnem odboru nemško rešitev. Čehi so se pritožili. Državno sodišče je razsodilo, da je kršil šlezijški deželni odbor postavbo, ker ni poskrbel, da bi bili dobili pritožitelji češki odlok. Razsodba se sklicuje na član XIX. državnih temeljnih postav, ki velja za vse javne pritožbe, torej tudi za šlezijški deželni odbor, v katerega uradnem okrožju sta tudi češčina in poljščina v deželi običajna jezika.

ANGLEŠKI ADMIRALI V ISLU.

Angleške admirale je zaslísal cesar 10. t. m. v četrtini avdienci. Ob pol 6. zvečer je cesar obiskal v hotelu podadmirala princa Battenberga in ga vzel seboj na izprehod. Admirali in njihovi častniki so bili povabljeni k dvornemu obedu.

RAUCHOVO POTOVANJE PO HRVAŠKEM.

Iz Budimpešte poročajo Mažari, da potuje Rauch po Hrvaškem, kjer odpravlja mitnice. Baj mu prireja prebivalstvo velike ovacije.

STAVKA NA OGRSKIH PROGAH JUŽNE ŽELEZNICE.

Na Dunaju se je govorilo med finančniki, da se pripravlja na ogrskih progah južne železnice stavka. Vodstvu južne železnice o tem ni znano ničesar.

KOŠUTOVA BOLEZEN.

Košutu se je zdravstveno stanje nekoliko izboljšalo.

NOVA OGRSKA MAGNATA.

Ogrski poslaniški krogi trde, da bosta pozvana v magnatsko zbornico poslanca »Neodvisne stranke« Malatinski in Szentivany.

BOSANSKA VLADA PROTI-VELIKO-SRBSKI PROPAGANDI.

Bosanska vlada je izgnala iz Sarajevaznanega profesorja belgrajškega vseučilišča dr. Milana Pavloviča, o katerem trde, da je posredoval med bosanskimi malkontenti in pa med belgrajskim konakom, kjer je lahko vedno neprijavljen občeval. Pavlovič je povzročil tudi znani dve veliki deputaciji bosanskih mohamedancev v ogrskem državnem zboru. V zahvalo so imenovali Pavloviča za dvornega maršala princu Arzenu Karagorgjeviču ob njegovem popotovanju v Južni Italiji. Bosanska vlada namerava izgnati iz Bosne še več drugih agitatorjev za veliko srbsko propagando.

PRUSKO VOHUNSTVO NA ČEŠKEM.

»Nar. Politika« poroča, da se skoro vsak dan izkrcajo na Češkem iz vojaških zrakoplovov pruski vohuni, ki fotografirajo pokrajino. List pozivlja oblasti, naj pazijo na izlete pruskih vojaških zrakoplovov na avstrijskem ozemlju.

PORAZ SOCIALNE DEMOKRACIJE NA NEMŠKEM.

Pri občinskih volitvah v Strassburgu je socialna demokracija izgubila vseh 16 mandatov, ki jih je doslej imela v ondotnem občinskem svetu.

NEMŠKO MORNARIŠKO DRUŠTVO

je zapustilo že 140.000 članov. Načelníštvo se je posvetovalo o nadaljnjem društvenem obstoju. Za predsednika je bil izvoljen veliki admiral pl. Koester. Iz društva nameravajo izstopiti tri württemberška krajevna društva in pa brandenburška podružnica.

IZMIŠLJEN NAPAD NA ITALIJANSKEGA KRALJA.

V Trstu se je dne 9. t. m. govorilo, da je bil napaden italijanski kralj. Iz Rima je došlo poročilo, da so govorice popolnoma izmišljene.

TAFTOVA KANDIDATURA IN VATIKAN.

V Vatikanu so zadovoljni, da postane predsednik severoameriških Zedinjenih držav Taft, o katerem so prepričani, da bo podpiral katoličanstvo na Filipinih.

SRBSKA KRIZA.

Delegati obeh radikalnih strank so zopet pričeli kompromisna pogajanja. Kralj ni vzel na znanje Velimirovičeve izjave, da odklanja sestavo vlade. Dela se na to, da prevzame vlado že pred dnevi sestavljeno Velimirovičovo ministrstvo. Glede na kompromis se zopet pogajajo delegati starih in mladih radikalcev. Ko se odobri proračun in trgovinska pogodba z Avstro-Ogrsko, prevzame vlado koalicijsko ministrstvo.

SRBSKI CERKVENI KONGRES.

V Karlovcu se vrši 11. t. m. srbski cerkveni kongres, katerega se udeleži ogrski pravosodni minister dr. Günther kot kraljev komisar.

MAKEDONSKO VPRAŠANJE.

Splošno se poroča, da izgublja v Makedoniji Bolgari svoj vpliv. Bolgarske čete dobivajo premalo denarne podpore, s svojimi prejšnjimi nasilstvi so izgubili simpatije. Prejšnjega vpliva si Bolgari v Makedoniji več ne pribere. Bolgari zato tudi mirno pišejo. Napreduje pa grška in srbska propaganda. Močnejši so Grki, ki nastopajo skrajno brezobzirno in nasilno. V severnem monastirskem okraju obvladajo Grki in Srbi Bolgare. Srbi pa nastopajo pred vsem v skopeljskem okraju proti Bolgarom. V praskah med četami od 14. marca do 13. junija je bilo letos usmrčenih 357, ranjenih pa 88 oseb, lani je bilo v tem času usmrčenih 387, ranjenih pa 138 oseb. Boji med makedonskimi kristjani torej še ne prestopajo trajajo v veliko veselje Turkov, ki odpuščajo vojake.

UMOR ŠEMZI PAŠE.

Zdaj se poroča, da so usmrtili generala Šemzi pašo trije častniki. Maršal Osman paša je imenovan za izrednega poveljnika monastirskega vilajeta.

STAROSTNO ZAVAROVANJE NA ANGLEŠKEM.

* Angleška poslaniška zbornica je sprejela v tretjem branju starostno penzijsko postavbo z 215 proti 10 glasovom.

Dnevne novice.

ŽIVINOREJCI, POZOR!

V mnogih krajih živinorejci prodajajo živino za slepe cene ali jo v obupu celo koljejo, ker jim primanjkuje krme. Da se odvrne od naše dežele velika nesreča, ki bi nastala, če se na tak način skoro uniči naša živinoreja, je poljedelsko ministrstvo sklenilo preskrbeti živinorejcem krme potom »Gospodarske zveze«. Opozorjamo na poročilo, ki ga objavljamo na drugem mestu, o posvetu pri deželni vladi kranjski glede pomoči proti pomanjkanju krme, in nujno svetujemo vsem živinorejcem, naj nikar pred časom ne prodajajo živine in ji tako jemljejo že itak nizko ceno, ampak naj se takoj potom županstev oglase, koliko sena so pripravili po znižani ceni odvzeti potom »Gospodarske zveze«, da si ohranijo živino! Upamo, da kmalu dojde pomoč!

+ Slovensko katoliško-narodno dijaštvo priredi letos svoj sestanek v Gorici. Na sestanku prihitte tudi zastopniki bratskega hrvaškega, češkega in poljskega naroda. Program sestanka slovenskega katoliškega narodnega dijaštva 21. in 22. avgusta v Gorici je naslednji: Dne 21. avgusta predpoldne zborujejo združeni klubi naših društev. Popoldne ob 3. uri občini zbor »Slovenske dijaške zveze«. Zvečer ob 8. uri pozdravni večer z volitvijo predsedstva. 22. avgusta ob pol 8. uri zjutraj: sv. maša. Ob pol 9. uri: 1. Katolicizem in modernizem. (teolog.) 2. Znanstvena organizacija med Slovenci in dijaštvo. (Zarjan.) 3. Ali je pri nas mogoča katoliška umetnost? (Daničar.) Popoldne ob 3. uri: 1. Politične in dijaške struje s posebnim ozirom na katoliške politične in dijaške struje. (Zarjan.) 2. Narodnostni problem z ozirom na naše narodne, posebno goriške razmere. (Daničar.) — V nedeljo, 23. avgusta, priredi »Slovenska dijaška zveza« skupno z »S. K. S. Z.« zvečer ob 8. uri komerz.

+ On in modrost sta, kakor znano, nerazvezljivo združena. Višek politične njegove modrosti se kaže že v tem, da sedaj, ko je cena živine silno padla, pusti ljubljanske mesarje meso drago prodajati in se odpelje v Prago k vseslovanskemu kongresu, da mu le ni treba poslušati sitnih ljubljancev, ki bi hoteli poleg cenejšega žalskega in Aurovega piva tudi cenejšo — meso. Menda je res treba vedno »Slovenca«, da spomni ljubljanskega župana, da bi mu morala Ljubljana biti bližja kot Praga! — On je zadnji čas bil zopet jako bogat na interpelacijah. Tako je vložil interpelacijo, v kateri zahteva, da v višje službe in v ministrstvo pridejo ljudje zmogni deželnih jezikov. Na to je Hribarja spomnil slučaj g. Dobide, ki je brez Hribarja prišel v ministrstvo. Ta interpelacija bo imela uspeh — da bo nemški minister krajan pokonci in da bodo Nemci v sedanjih narodno razburkanih časih pazili in poizkušali preprečiti, da bi prišel kak naš človek v ministrstvo. Hribar s takimi »interpelacijami« uganja le politiko kričanja, s takimi interpelacijami le škoduje stvari. Drugič naj gre kar naravnost k nemškemu ministru krajanu

in naj mu izroči vse slovenske osebne zadeve. Potem bo gotov hitri uspeh! — Dne 30. junija t. l. je Ivan Hribar vložil tudi interpelacijo za izpopolnitev proge Ljubljana-Jesenice-Trst. Ivan Hribar je namreč čutil nekaj, da bo imela uspeh tozadevna interpelacija, katero je že 17. oktobra lanskega leta vložil poslanec Pogačnik in je hotel s skoro 1 leto pozneje vloženo interpelacijo, da bi uspehi dela »Slovenskega kluba« nekoliko se odbili tudi na njegovo osebo. Ivan Hribar je torej jako moder mož, samo nekoliko — neroden.

+ **Osuševanje cerkniškega jezera in Planinske doline.** Poljedelski odsek drž. zbora je sestavil poročilo o predlogu poslanca Gostinčarja glede na odtok voda Cirkniškega jezera in pa osuševanje Planinske doline. Odsek priporoča, naj zbornica naroči vladi, naj izdela po strokovnjakih natančen načrt o osuševanju, melioraciji in o izrabljanju vodnih sil notranjskih kotlin. Vlada naj organizira hidrografiško in hidrološko službo na Krasu, pospešuje naj vodovodno gospodarstvo in znanstveno proučevanje kraških voda in preskrbo vode za namakanje zemljišč. Za poročevalca so določili prof. J. Vlad. Hraskega.

+ **Jadranskega klerikalnega zmaja** poleg »Slovenskega Naroda« ubija tudi zagrebški »Obzor« od 7. t. m. Tako joka: »Istrski klerikalci, koje nam je poslala Ljubljana (!) i koji prijete na otočju pod vodstvom biskupa Mahničia i u slovenskim prijedjelima Istre, prilično jasno govore, da će oni u listopadu, prosincu prije svega riješavati svoje životno pitanje: klerikalizam. Sada Istra pruža dosta mandata, pa zašto ne bi koji bio i za klerikalca?« — Par shodov in predavanj je bilo zadnji čas po tržaškem okrožju in v koprskem okraju, pa že stoka vse liberalno časopise, da se Bog usmili. Ali vam tako hitro srce v hlače pade? Seveda, v Istri se zadnji čas nekaj giblje: istrska duhovščina uvideva, kako ji pazinska gimnazija s svojo pokretaško svobodomiselnim propagando kvari naraščaj in stoji zdaj nekako s puško pri nogi, ker časi so resni. Zelo sumljivo je, da so o shodu političnega društva za Istro v Pazinu listi prinesli le suhoparno brzojavko, dočim vemo od druge strani, da so debate bile zelo burne. Iz »Obzorovega« članka je razvidno, da se istrski liberalci najbolj boje za Mandičev mandat. — »Narod« zopet maha po tržaški duhovščini, ker so baje nekateri gosposdije iz prižnice agitirali proti Ciril-Metodovi družbi. Seveda je to zelo nerodna laž, kajti duhovniki so govorili le proti veselcam z običajnimi plesi, s katerimi se pač ne častita slovanska apostola. Sicer pa, kdor ni slep, vidi na Tržaškem zadnji čas, da se podružnice Ciril-Metodove družbe ponekod snujejo, ponekod pa oživljajo očito kot protidruštva krščanskim izobraževalnim društvom! Tako je bilo nedavno tudi v Škedenju in tako je v Svetem Ivanu. Da potem duhovščina nima povoda se vnemati za to družbo, je samoposebi umevno.

+ **Celo v Dobrepoljah.** Pod tem naslovom je priobčil »Narod« notico glede dobrepoljskih zadnjih občinskih volitev, v kateri trdi, da so izmed 18 izvoljenih odbornikov le štirje klerikalci. Torej sedi pri nas 14 liberalcev v občinskem odboru! Odkrito smo se smejali z odborniki vred, ko smo to brali. Dobrepoljska dolina pa liberalna, saj stoji za tistimi 14-terimi odborniki gotovo sami liberalni volivci. Dopisnik naj ohrani mirno kri! Pri zadnjih državnozbornskih volitvah je dobil Jaklič 513. Ručež pa en glas, pri deželnozbornskih pa je bil Jaklič izvoljen soglasno. Kje so bili pa takrat liberalci? Dopisnika zagotavljamo, da nobeden izmed izvoljenih odbornikov ne diši po »Narodovem« umazanem liberalizmu, »Naroda« nobeden ne bere, ga nima nobena gostilna in naročen ni nanj razum orožnika sploh nobeden. Kje so torej liberalci? Povsodi so difference med posameznimi osebami in vasm, iz tega pa ne bo nobeden koval kapitala. Ako pa bo dopisnik svoj »špičasti« jeziček še stegoval, ga bomo pa še pristrigili.

+ **Narodna hinavščina.** Spominjamo se časa, ko je »Slovenski Narod« zvezo z Nemci odkrito hvalil in jo branil kot veliko politično modrost. Isti »Narod« sedaj včasih nekoliko drugače udari — seve resnih uspehov list, ki vsakih 24 ur spreminja svoje narodno stališče, ne more imeti. — Nedavno je »Narod« pricapljal za »Slovenec« in v članku omenil, kar je »Slovenec« že par mesecev prej poročal, da je namreč »Südmarka« izdala imenik svojih ljubljanskih trgovcev, somišljenikov in pornikov. »Narod« je priobčil debelo tiskanih nekaj ljubljanskih nemških trgovcev in obrtnikov — zamolčal je pa tiste slovenske ljubljanske trgovce, »Narodove« somišljenike, katere »Südmarka« v brošuri priporoča kot — svoje! Kdo zasluzi več graje: nemški alitisti slovenski

trgovec, ki podpira »Südmarko«? »Narod« boj je torej poln — hinavščine. Zakaj »Narod« v prvi vrsti ne prime tistega svojega trgovca, ki tako podpira »Südmarko«, da ima v svoji trgovini 16 nemških turnarjev. Poglejte koledar »Südmarke«, tam vidite polno inseratov »Narodovcev«, na čelu jim inserat narodno-naprednega podpredsednika trgovske in obrtne zbornice Mejača! Proti »Südmarki« po papirju naprejo tinto, za »Sangrad« je pa šel celo napredni ljubljanski magistrat brez razpisa kupit opravilo pri Nemcu Langu, katerega priporoča — »Südmarka«. Ob takem narodnem delu čankarjenje proti »Südmarki« nič ne izda.

+ **Iz Ribnice.** Med duhovitostmi, ki jih je poslal iz Ribnice med svet tamošnji »Narodov« dopisnik, je tudi ta, da je glavni var Šuklje pri Arkotu ostal za en obed dolžan 100 K. Pasja para! Celih sto kron za en obed! Zdaj pa bi mi le radi vedeli, kaj je neki jedel gospod glavni, da je bil račun tako visok. Gotovo je gospod Arko serviral same slavčkove jezičke, in kar čudimo se, da ni doslej še računa podal. Najbrž ostaja žaljena inteligenca tako rada dolžna, da svoje navadice pripisuje ljudem, ki svoje račune redno plačujejo! O Ribničan Vrban, ko zopet prideš, ne zapoj nam več samo od rešet, ampak tudi o ribniški žaljeni inteligenici!

+ **Volivni boj v Istri.** Danes, 11. julija, se ustanovi v Trstu italijanski deželni odbor, ki bo vodil priprave za deželno-zborske volitve. Krajni volivni odbori so že povsod ustanovljeni. Taktiko napove deželni volivni odbor. »Idea Italiana« poziva somišljenike, da že sedaj obračajo vso pozornost volivnim imenikom.

+ **Goreč občudovatelj Mazzinijev** (»un ardente ammiratore di Giuseppe Mazzini«) je goriški A. Gabršček že od 18. leta svoje starosti. Tako piše sam v »poslanem« v »Gazzettino popolare« z dne 8. t. m., dostavlja: »In tako mogočno je bilo občudovanje do tega apostola svobode, da sem shranil od 23. februarja 1885. do danes cvet z njegovega groba v Staglienu. Zares ginljivo! Zdaj vsaj vemo, kje je Gabršček srehal »misel svobodno«. Ustanovitelj laških morilskih družb, karbonarjev, organizator mafije, največji prijatelj Koštutu, velik gobezdač, katerega niti Viktor Emanuel in »združena Italija« nista bila všč, advokat itd., tega moža občuduje Andrej Gabršček, ki si še strašno domišlja, kako imeniten je, ker hrani cvet z njegovega groba!

+ **Iz Tržaškega.** Nov pozdrav so si izmislili narodnjaki v Sv. Ivanu pri Trstu. Na predvečer praznika sv. Cirila in Metoda je pijana liberalna družba po vasi grdo krulila, pred župniščem pa vpila: »Živio Aškerc! Živio Svobodna misel!« To so pantaloni! — Na predvečer praznika slovanskih blagovestnikov je bilo v Sv. Ivanu razsvetljenih samo deset hiš! (Vseh hiš šteje Sv. Ivan 1100.) To pa zato, ker je razsvetljavo komandirala »Edinost«. Tak »vpliv« ima torej ta list. — Prostor za telovadbo imajo v Sv. Ivanu že na razpolago. Kakor hitro se povrne mladenič, ki se zdaj v Ljubljani uči načelnštva, se ustanovi tudi telovadski odsek S. K. S. Z. na Tržaškem. — V Škofjo Loko pride iz Sv. Ivana deset članov mladeničev izobraževalnega društva. — Prodajalna »Katoliškega tiskovnega društva« v Trstu sprejema tudi knjigevska dela. — Letos pridejo v ljudsko šolo v Ricmanjih že nekrščeni otroci razsajat. Sploh se okoličani bridko pritožujejo, kako so zanemarjeni ti ubogi pogani. Še huje je za dekleta, ki so prisiljena v divjem zakonu živeti. In to vse je delo »narodnjakov«. — 300 romarjev s Tržaškega se poda te dni na sv. Višarje.

+ **Zahvala.** Štejemo si v prijetno dolžnost, da se zahvalimo najiskrenejše prečastiti vipavski duhovščini, ki je darovala našemu društvu 30 K, mesto venca na grob prečast. umrlemu g. dekanu in častnemu kanoniku! Hvala iskrena! Za odbor slov. kat. akad. tehn. društva »Zarje« v Gradcu: Ivo Česnik, t. č. predsednik, Pavel Rupnik, t. č. tajnik.

+ **Od hrvatske gimnazije v Pazinu** si hrvatski istrski rodoljubi ne obetajo mnogo, kakor piše zagrebško »Jutro«. Vzrok je ta, da se od strani poklicanih in nepoklicanih faktorjev uganja med dijaštvom »narodno-radikalno-svobodomiselnost«, vsled česar se je zgodilo že več škandalov. — Torej zopet slučaj, kako gredo v nič delo in gmotne žrtve istrske duhovščine. Vse seveda, ker to zahteva »sloga«.

— **Predavanje** je priredila preteklo nedeljo »Dekliška zveza« v Loškem potoku. Govoril je č. g. Franc Vovko o žalostnem stanju ženske pri starih narodih in o povzdigu iste po krščanstvu. — Po predavanju je nanovo pristopilo do 20 članic.

— **Blamaža liberalcev v Krtni pri Dobu.** C. kr. deželna vlada je z odlokom z dne 23. junija t. l., št. 13.950, pritožbe liberalne stranke proti volitvi novega ob-

činskega odbora v Krtni z dne 11. februarja 1908. deloma kot neutemeljene, deloma kot nedopustne zavrnila. No, naprednjaki! ki se tako radi hvalite, da ste »poštenjaki« in silno »odkritosrčni«, ali razumete besedo »nedopustne«? Pa saj je v obče znano: kakor rastline ne morejo uspevati brez blagodejnega dežja, tako ne liberalci brez neresnic.

— **Vipavska duhovščina** bo opravila dne 16. julija, na god Karmelske Matere božje, ob 8. uri 30. dan po t. gospodu dekanu kanoniku Matiju Erjavcu. To opravilo naj bi bilo tudi neka pravna pobožnost za grozoviti umor. Torej bo ta dan od 5. ure jutraj v Logu spovedovalo okrog 10 duhovnikov. Vipavcem in prijateljem t. gospoda dekana se priporoča, da se te pobožnosti udeleže in sveta obhajila za dušni pokoj blagega pokojnika darujejo.

— **Cesarjev spomenik v Kranjski gori.** Koncem avgusta odkrije slovesno vojaško veteransko društvo v Kranjski gori cesarjev jubeljni spomenik.

— **Iz Radovljice.** Vodstvu pletarske šole! Čudne reči se govorijo o naši pletarski šoli. Zato vprašamo vodstvo pletarske šole: 1. Ali je resnica, da je prišel v šolo odposlanec radovljiških Sokolov s pozivom, naj pristopijo učenci k Sokolom in da je učiteljstvo to priporočalo in nazadnje celo učence sililo k Sokolom, in da se je temu nasprotne zmerjalo s »čuki«. 2. Ali je resnica, da se je v šoli zelo zaničljivo govorilo o sveti maši, o češčenju Boga in Bogu sploh; ali je resnica, da se je v šoli norčevalo iz procesije za dež? Če je to resnica, potem je treba v šoli temeljite izpremembe in dotičnega odstraniti. Stariši svojih otrok ne pošiljajo v šolo, da bi se odtujili veri, ampak da bi se učili pletarstva. Če je to resnica, garantiramo, da dežela šole ne bo podpirala in da stariši otrok ne bodo več pošiljali v šolo. Zahtevamo avtentičnega pojasnila!

— **Potres.** Včeraj, 10. t. m., ob ¼ 4. zjutraj se je čutil v Kranjski gori 6 sekund trajajoči potresni sunek, spremljan od podzemeljskega bobnenja. Veliki zvon je nekoliko zapel.

— **Iz Senčurja.** Dne 12. t. m. obhaja naša mladeniška Marijina družba desetletnico svoje ustanovitve. Ob enem obhajamo tudi 60-letnico vladanja presvetlega cesarja Frančiška Jožefa I. Ob tej priliki bomo nastopili prvič na novem odru, katerega nam je prav umetniško poslikal g. Bradaška iz Kranja. Spored: Ob 2. uri popoldne slavnostni govor v cerkvi, govori gosp. župnik Kalan iz Zapog, potem pete litanije Matere Božje. Ob 4. uri igra »Garcia Moreno« in petje. 1. D. Jenko: »Što čutič Srbije tužni«. 2. Haydn: Avstrijska cesarska himna. 3. U. Mihelič: Mladeniška. 4. D. Jenko: »Slovenac i Hrvat«. K tej slavnosti vabimo sosedna društva in somišljenike.

— **Kranjska kmetijska družba daje izjave v škodo kmetu.** Ob tiru nove šentjanške železnice so delavci veliko zemljišča pohodili. Postavljene so bile po mnogih krajih barake, kamor so hodili delavci jest, kjer so drva sekali itd. Material za razne mostove so vozili kar čez travnike, in sedaj plačuje stavbeno vodstvo vso tako škodo po enem krajcarju za štiriaški meter. Stavbeno vodstvo se sklicuje na izjavo kmetijske družbe kranjske, da dvakratna košnja sena in otave ni več vredna na štiriaškem metru kot 1 kraicar. Pri tem se pa še celo nič ne jemlje v poštev, da na steptani in pohojeni zemlji tudi prihodnje leto ne bode rastle trava, ako ne bode zemljišče prekopano in zasejano s travnim semenjem.

— **Gibanje vojakov.** Pretečeni teden je prehodilo prelaz Veršec (1616 m) 552 vojakov od trentarske strani ter se nastanilo za en večer v Kranjski gori. Potoma so imeli vaje. Dne 20. t. m. pride zopet 1200 vojakov, ki bodo pa vlekli, kakor lansko leto — topove čez Veršec v bližnji Bovec. Prevoz topov je jako zanimiv in vreden, da si ga človek ogleda.

— **Prekupci za seno.** V novomeški okolici so se pojavili kupci, oziroma prekupci za seno. Plačujejo stari stot po 5 K in še več. Kmetje niso pomislili, kaj so storili. »Bom pa živino prodal, če ne bo krme«, tako si je mislil marsikdo od agenta preslepljen.

— **Nova cerkev v Pulju.** V Pulju zgradijo novo cerkev »Srca Jezusovega«, v kateri bo prostora za 3.000 ljudi. Doslej ima Pulj tri cerkve.

— **Letoviško življenje v Kranjski gori** se je začelo kaj živalno razvijati. Vsak dan prihajajo letovičarji in izletniki, da se nadvijo romantičnega kraja in nasrkajo z ozonom prepojenega gorskega zraka. Ako si slah: na živcih in imaš pokvarjen želodec, pridi sem za 14 dni. Voda in zrak te bosta tako okrepila, da boš čvrst in čil kot planinski orek. Sedaj je tukaj nad 100 letovičarjev in še vedno prihajajo. — Kranjsko goro razsvetljuje sedaj vsako noč 14 sve-

tilk, kar je jako udobno za letovičarje. — Čast letoviškemu društvu!

— **Gospod Kompare,** bivši dekan v Ospu (Istra), deželni poslanec istrski, je v Ameriki otvoril salon.

— **Novo razstreljivo.** Monakovski inženir Gehre je iznašel novo razstreljivo, ki velja samo 36 do 40 h kilogram. 60 gramov tega razstreljiva razdrobi Kruppovo 7.5 granato v 150 kosov.

— **Suša v Belokrajni.** Iz Metlike se poroča: Suša ni uničila samo prve, temveč skoraj gotovo tudi druge košnje krmo. — Tu mora država na pomoč! — Vsled pomanjkanja krme je cena živini tako padla, da so naši mesarji »sami ob sebi« znižali ceno mesu pri kilogramu govedine in teteline po 20 vinarjev. — Ubogi kmet! — V nedeljo, 5. t. m., dobili smo nekaj dežja, a vmes je tudi toča mlatila, in tudi v ponedeljek je deževalo, a bojimo se, da je prišel za krmo prepozno, ker so korenine travam posušene.

— **Novice iz Št. Jerneja.** Iz tukajšnjeja samostana je na Angleško odpoklican č. g. P. Mavricij Scholer. Gospod je rojen Alzačan. Poleg gladke francoščine se je za časa svojega tukajšnjega bivanja tudi slovenščine popolnoma priučil v besedi in pismu. Bil je silno ljubeznjiv in postrežen redovnik. Vsem je žal za njim. — Sv. Petra dan je bilo nad stoštrideset učencev in učenek prvikrat pri mizi Gospodovi. Ena izmed teh — Anica Medved — pa je bila čez šest dni na mrtvaškem odru! V dan sv. obhajila je bila še popolnoma zdrava in vesela. — Preteklo nedeljo pa je pri kopanju v Krki utonil sedemnajstletni mladenič Jerneiče Rebselj. Dvakrat je preplaval Krko, a v tretje ga je menda krč prijel. Omagal je in zginit pod vodo. — Nekaj originalnega so si umislili naši mladenič-pevci. Ker smo obnovili vso streho na farnem zvoniku, in je bil zvonik ves v odrh, so pa pevci zlezli na te odre ter z viška doli v nočni mrak zapeli: »Iz stolpa sem mi zvon doni.« Tudi sedem raket so spustili v zrak. Na vrhuncu pa je blestel balonček. — Svečanost na čast L. M. B. na sv. Petra dan popoldne je bila nad vse veličastna. Gotovo je bilo pet do šest tisoč ljudi v impozantnem izprevodu. Tudi gospoda iz Kostanjevice se je svečanosti udeležila.

— **Mesečni živinski semenj v Novem mestu** je bil prav dobro obiskan od strani prodajalcev. Prignalo se je jako veliko in to prelepe pitane živine. Slišal sem sam kmetski, ki se je izrazil: »Saj bi prodal, da bi bil dobil letos za oba vola toliko, ko lansko leto za enega.« Za 480 kron par pitanih volov ni imel kupca. Isto tako slabo so se prodajali pujski; prignalo se je veliko, toda cena je bila pod ničlo. Par lepih odstavljenih 18 do 20 K. Kmetje so večinoma domu peljali. Prav so imeli. Sedaj se bo piča že dobila.

— **Sinčka je ubil** v Plesem pri Vel. Gorici na Hrvaškem Pavel Mikuličič, ki se je nedavno vrnil iz Amerike. Deček je bil rojen, ko je bil oče v Ameriki, in ni mogel vzljubiti očeta, ki ga v najnežnejši mladosti ni poznal. To je očeta jezilo in je otroka večkrat kruto pretepaval, nedavno pa, ko so bili domači na polju, ga je pobil s palico. Nečloveškega očeta so zaprli.

— **Obilo dežja** so imeli 9. t. m. zvečer v Zagrebu in okolici.

— **Vina v Istri,** in sicer dobrega, zdravega in okusnega namiznega vina, črne ga in rdečega je, kakor piše puljski »Om-nibus«, še na tisoče hektolitrov. Cena je jako nizka, hektoliter po 20 K. Naši vinski trgovci in gostilničarji se naj obrnejo za pojasnila na župne urade, učitelje, odvet-nike in druge narodne može.

— **V Poljanah nad Škofjo Loko** bodo to jesen blagoslovili in otvorili novodograjeno trirazredno ljudsko šolo. — Za Savo pri Litiji pa otvore novo enorazrednico.

— **Dve novi restavraciji s sobami za prenočevanje tujcev** zgradita to poletje dva gostilničarja na Brezjah, ker primanjuje gori zlasti prenočišče za romarje.

— **Šolska mladina iz Kranjske gore** je napravila polet z učiteljstvom na belopeška jezera v proslavo 60-letnega vladanja Njega Veličanstva cesarja Frana Josipa I.

— **Izpremembe v poreško-puljski škofiji.** Č. g. Ivan Vinodolac je premeščen iz Šajine v Kavran, v Šajino pride kapelan č. g. Blaž Demarin. Č. g. Mate Škabic, kapelan kavranski, je imenovan za upravitelja župnije v Raklju.

— **Vladni komisar v Karlovcu.** Rauchova glasila javljajo, da bo za mesto Karlovec imenovan vladni komisar.

— **Norec se je ustretil.** Ustretil se je v Trstu jestvinčar Andrej Norec. Bil je takoj mrtev.

— **Zastrupila** se je včeraj 20letna šivilja Ana Glavina iz Lonjeva pri Trstu. Vzrok je ljubosumnost.

— **Usahneli studenci.** Zadnja suša je po Notranjem škodovala mnogo tudi v

tem oziru, ker je tekom meseca junija usahnil tudi marsikak gorski studenec, ki je služil ljudem in živini za pijačo, pranje in kuhno. Tudi vodovodi so trpeli pomanjkanje. Poleg tega pa je bila še ostala voda po rezervoarjih močno segreta. Ti rezervoarji so po nekod vse odveč solncu, oziroma vročini izpostavljeni.

— **Nov list** začel je izhajati v Trstu pod naslovom: »Il finanziere triestino«, ki bo v prvi vrsti prinašal žrebanja tu- in inozemskih vrednostnih papirjev. Izdaja ga menjalnica Cusin & Co., Capo di Piazza 1.

— **Za šole v Pulju.** Odbor podružnice sv. Cirila in Metoda za Istro v Pulju sklicuje za dne 12. t. m. v veliki dvorani »Narodnega doma« shod, na katerem se bo razpravljalo o ustanovitvi novih šol v Pulju. Italijani, ki jih podpirata občina in deželni odbor, zahtevajo namreč zase novih šol. Vlada skrbi samo za Nemce. Potrebno je, da se tudi slovansko prebivalstvo puljsko loti tega življenjskega vprašanja. Shoda se udeležijo vsa puljska slovanska društva.

— **Kemiška tovarna v Liki.** Iz Gospiča poročajo, da ustanovi švicarska tvrdka Nigl & Sonleitner v Liki kemiško tovarno, ki se bo pečala v prvi vrsti z izdelovanjem solitra. Tvrdka bo v podjetje investirala 1 milijon kron. Udeležiti se tudi domač denar. Hrvaškimi kmetovalcem bo tvornica oddajala soliter po znažanih cenah.

Godovi prihodnjega tedna: nedelja, 12. julija: Mohor in Fortunat; ponedeljek, 13. julija: Marijeta Anaklet, Evgen; torek, 14. julija: Bonaventura, Just; sredo, 15. julija: Henrik I., Vladimir; četrtek, 16. julija: Škapul, Dev. Mar. Karmelska; petek, 17. julija: Aleš, Generoz; sobota, 18. julija: Kamil Sel., Friderik.

Ljubljanske novice.

— **Jutri popoldne h Kotniku na Opekarstvo cesto,** kjer priredi v proslavo cesarjevega 60-letnega vladanja tobačno delavstvo vrtno veselico s sodelovanjem mengiške godbe in pevskega zbora »Kato-liškega društva za delavke«. Vstopnina 40 vinarjev za osebo.

lj »Slavnost kranjske dežele«. Pod tem naslovom priredi pevsko društvo »Ljubljana« v nedeljo, dne 13. septembra, v vseh prostorih »Uniona« veliko ljudsko slavnost, pri kateri bodo zbrane najlepše narodne noše naše dežele iz dunajskega cesarskega jubilejnega izpreveda. Vsa priredba se bo vršila v znamenju narodnih noš in bodo tudi pevske točke, razne številne priredbe na veselici, o katerih bomo obširneje še poročali, in tudi točke vojaške godbe urejene tako, da bodo odgovarjale naslovu veselice. Upamo pa, da ne bodo zastopane na slavnosti samo narodne noše iz Kranjske, ampak da nas posetijo pred vsem dragi bratje iz zilske doline, ki je tako ponosno na Dunaju pokazala svojo narodno zavednost in da »Slavnost kranjske dežele« počaste z obiskom tudi bratje iz Štajerske in Primorske, tako da bodo ta dan prvokrat zbrane vse slovenske narodne noše in da ta dan ne bo odličen samo po zabavi, ampak da bo imel tudi velik narodnovzgojevalni pomen. — **Dne 13. septembra na pot v Ljubljano!**

lj **Ljubljana v II. razred aktivitetnih doklad.** »Slovenski Narod« je v včerajšnji brzojavki na prvem mestu povedal zopet nekaj prav novega. Hribarju je baje finančni minister naznanil, da pride Ljubljana s 1. avgustom v II. razred aktivitetnih doklad. Ampak ta novica našim čitateljem nikakor ni nova, ker mi smo to poročali že pred par tedni. Nebistvena razlika obstoji le v tem, da se je naše poročilo glasilo, da se to izvrši že s 1. julijem, kakor je v resnici bilo nameravano. Konstatiramo, da smo dobili mi poročilo iz prvega, »Narod« pa šele iz drugega vira.

lj **V stolnici** je včeraj podelil prevržen gospod knezoškofo subdiakon 26 bogoslovcev, 5 klerikom iz reda sv. Frančiška in enemu kleriku salezijanskemu. Diakon bodo prejeli jutri v nedeljo, presbiterat pa v torek.

lj **V novi »Združni dom«** (prej Gražarjev hotel) na Dunajski cesti se preselejo »Združna zveza«, »Gospodarska zveza« in »Mlekarska zveza« z dnem 1. avgusta.

lj **Deček v Ljubljani.** Danes dopoldne je padel v Ljubljano nek sedemletni deček, ki je na bregu lovil ribice in se mu je spodrsnilo. Dečka je potegnil iz vode mesarski pomočnik Franc Per.

lj **Velik vojaški koncert** bo jutri zvečer na vrtu »Uniona«, v slučaju slabega vremena pa v dvorani.

lj **Stavbišča bivšega vojnarskega posestva na prodaj.** Glasom sklepa občinskega sveta z dne 5. junija t. l. je 15 stavbnih parcel bivšega vojnarskega posestva ob Dunajski cesti na prodaj. Natanč-

neje se poizve pri mestnem gospodarskem uradu ob običajnih uradnih urah.

lj **Vojaške vaje.** 27. pešpolk se poda 17. avgusta k vajam v Ajdovščino, od 26. avgusta dalje se pa vadi okoli Gorice in Kormina. Domobranski pešpolk 27. ima od 15. julija do 4. avgusta počitnice za žetev. 17. pešpolk se od 11. avgusta naprej vadi okoli Belepeči, Kranjske gore in Beljaka. Cela divizija se vadi od 27. avgusta do 2. septembra okoli Rožeka in Beljaka pa v komenskem okraju. 2. septembra so vaje končane.

lj **Slovenski lovski klub** priredi v nedeljo, 26. t. m., izlet v Postojno s sledečim sporedom: 1. Odhod iz Ljubljane z brzovlakom ob 6. uri 2 min. zjutraj, prihod v Postojno ob 7. uri 29 min. 2. Ob 8. uri skupen zajutrek. 3. Ob 9. uri dvoje poučnih predavanj: prvo iz lovске stroke, drugo v varstvo ptičev. 4. Ob pol 11. uri ogled sloveče postojnske jame. 5. Ob 1. uri popoldne skupen obed v hotelu pri »Kroni«. 6. Ob 3. uri popoldne izlet na Grobišče, kjer bo lovška veselica, združena s tekmovalnim streljanjem na glinaste golobe. 7. Povratak v Ljubljano s poštanim vlakom ob 9. uri 53 min ali z brzovlakom ob 11. uri 1 min. Poštni vlak pride v Ljubljano ob 11. uri 36 min., brzovlak pa ob 12. uri 4 min. ponoči. Namen tega izleta je združiti slovite notranjske lovce in jih seznaniti s tovariši divne Gorenjske in prijazne Dolenjske. Klub se obrača na vse svoje člane in prijatelje lova sploh, da se tega zanimivega izleta udeležijo. Ker si bo ta dan mogoče ogledati tudi postojnsko jamo, bi bilo priporočati, da se lovci izleta udeležijo z rodbinami. V Postojni se je že osnoval odsek, ki bo skrbel za časten sprejem gostov. Da se vsaj približno vé, za koliko oseb je pripraviti obed, vse tiste lovске tovariše, ki se izleta udeležijo, uljudno prosimo, svojo udeležbo potom dopisnice prijaviti na ta-le naslov: »Slovenski lovski klub v Ljubljani«.

lj **Na oklicih** so gg.: Jožef Cichlař, delovodja, z gdčno. Antonijo Drařler; Franc Vrtačnik, sprevođnik južne železnice, z gdčno. Marijo Tramšek; Alojzij Zalta, strojevodja državne železnice, z gdčno. Ano Moschik; Matevž Žnidar, črkostavec, z gdčno. Alojzijo Kenda.

lj **Mestna blagajnica v Ljubljani.** Zaradi snaženja uradnih prostorov ostaneta mestna blagajnica in mestni gospodarski urad prihodnji ponedeljek in torek za promet s strankami zaprta.

lj **Aretacija.** Nedavno smo poročali, da je ljubljanska policija prišla brivskega pomočnika Ljudovika Perkota. Sedaj se je izkazalo, da policija za aretacijo ni imela povoda.

lj **Plinova razsvetljava.** Do zdaj gore svetilke tudi še po naslednjih ulicah in cestah: Resljevi cesti, celih Sodnijskih ulicah, Bleiweisovi cesti, Starem trgu. Mesto lesenih opor dobe kandelabri po Bleiweisovi cesti one iz vilitga železa.

lj **Nasilen berač.** Včeraj je prišel v barako v Lattermanovem drevoredu 38-letni vagant Franc Strus iz Gradca in hotel imeti piva. Ker mu tega natak ni hotel dati na »puř«, se je Strus zagnal v njega z nožem. Nasilneža je odpeljal stražnik v zapor.

lj **Podivjani hlapec.** Včeraj zvečer je hlapec Josip Murn pri posestnici Neži Dovčevi na Pokopališki cesti št. 29 v hlevu pretepaval krave tako, da je zlomil na njih gnojne vile. Pretepaval je z lopato tudi domačo dekle in jo na roki poškodoval. Ko je prišla policija, je »korajžni« hlapec pobegnil. Stražnik je našel v njegovi postelji tudi železno utež, pritrjeno na jermen, ki je bila pripravljena za kak tepež.

lj **Ukradel** je danes ponoči nek ponočnjak g. Lenčkovi raz okna v Zvezdarskih ulicah št. 1 dvoje blazin.

lj **V deželno bolnišnico** so pripeljali danes zjutraj Marijo Kroljevo iz Ribnice, ker si je doma zlomila levo nogo.

lj **Tatvina kolesa.** Včeraj zvečer med 7. in 8. uro je bilo ukradeno poslovođu g. Matiju Terlepu iz Šiške kolo. Kolo je popustil v veži hiše št. 8 v Wolfvih ulicah. Kolo je tvrdke »Premier Helikal« in je bilo vredno 260 K. Tat je še neznan.

lj **S kolesom** je na tla podrl sinoči na sv. Petra cesti hlapec Anton Sovi delavko Marijo Kozjekovo, ki se je na roki tako poškodovala, da je morala v deželno bolnišnico.

lj **Jubilejno krono za »Slovensko krščansko-socialno zvezo«** je daroval gosp. Fran Tomc. Ljubljanski somišljeniki, posnemajte!

— **Jutri popoldne h Kotniku na Opekarstvo cesto,** kjer priredi v proslavo cesarjevega 60-letnega vladanja tobačno delavstvo vrtno veselico s sodelovanjem mengiške godbe in pevskega zbora »Kato-liškega društva za delavke«. Vstopnina 40 vinarjev za osebo.

ZAROTA TURŠKIH ČASTNIKOV.

Gibanje za ustavo v Turčiji.

Iz Carigrada nam prihaja poročilo: Vsak dan prihajajo nove brzojavke o zaroti turških častnikov. Zarota je razširjena po celi državi. Gibanje se vrši na korist uvedbe ustave v Turčiji. Zarotniki so ubili poveljnika divizije v Jedrenu, poveljnika divizije v Skadru, poveljnika čet v Šticu, na smrt so pa obsodili poveljnika v Velešu, v Skoplju in kosovskega valija. V Skoplje je prišla vojna komisija, ki je zaslišala osumljene častnike. Turški general, predsednik komisije, je pri zaslišanju udaril nekega častnika radi predrznega odgovora. Takoj so častniki pozvali na pomoč vojaške, ki so komisijo nabili. Komisija je to brzojavila v Carigrad in odhitela v Solun. Zarotniki so izdali že več oklicev, med njimi oklic, na katerem je podpis: »Turški odbor za svobodo in napredek« in ki govori o sultanu Abdul Hamidu z velikim spoštovanjem.

Pri atentatu proti Šemzi paši so bili ranjeni tudi ravnatelj vladnih šol in ravnatelj poštne urada. Del vojakov, ki je bil poslan proti Resni, je prešel k upornikom in odrekel pokorščino. V prebivalstvu vre. V Monastiru so zaprte vse prodajalnice in bazari. Mladi Turki žele dogovora s Hilmi pašo.

Štajerske novice.

š **Nova cerkev v Rajhenburgu.** Dne 16. t. m., ob 50letnem dnevu zadnje prikazni Marijine v Lurdu, bode ekcelenca premil. knezoškofo lavantinski slovesno blagoslovil temeljni kamen nove župnijske cerkve »Marija Lurd« v Rajhenburgu. Začetek obredov ob 8. uri dopoldne. Sv. maša se bode služila na stavbišču cerkve pod milim nebom.

š **Utopljenka.** Iz Hrastnika se nam poroča: 9. t. m. so našli v Savi od hrastniške postaje proti Zidanemu mostu utopljenko, črno oblečeno, staro od 20 do 30 let. Žepni robec je zaznamovan »F. P. 4.« Drugih rečij, ki bi zamogle dognati identiteto, niso našli. Prepeljali so jo v mrtvašnico na Dol.

š **Aretirali** so radi sleparije v Mariboru 44-letno Marijo Koželj od Device Marije v Polju.

š **Poročil** se je 6. t. m. gospod Hink Dobnik, veleposestnik v Zrečah, z gdčno. Marico Pokorny.

š **Umrj** je v Radgoni vpokojeni 75-letni učitelj Franc Jurko.

š **Jubilejna procesija** dne 2. julija t. l. dekanije Videm ob Savi na sv. Gori pri Št. Petru je bila čez vse veličastna. Romarji iz 11 župnij s 15 duhovniki, gotovo nad 6000, so le deloma našli prostor v sicer veliki romarski cerkvi. Obhajancev je bilo nad 1400; slovesna govornika, dva letošnja lurska romarja, veleč. gg. župnika iz Rajhenburga in iz Zdol. Ekscelenci premil. knezoškofo, birmajočemu baš v kozjanski dekaniji, se je poslal udanostni brzojav.

Koroške novice.

k **Sestanek slovenskih koroških organizatorov** se vrši v Celovcu v »Rokodelskem domu« dne 16. t. m., ob 1. uri popoldne. Naj bi se sestanka udeležili tudi organizatorji iz Kranjske.

k **Potres.** Brdo ob Zili. Danes 10. julija, ob četrt na štiri zjutraj zbudilo nas je iz spanja močno ropotanje sobinih vrat; bil je kakih osem sekund trajajoč, precej močan potres. Isti se je ponovil ob pol osmih zjutraj.

k **Premeščen** je na lastno prošnjo zagrizeni nemški nacionalni poštari Ernst Vidovic iz Borovelj v Ljutomer.

Razne stvari.

Beg iz norišnice.

Iz norišnice Steinhof je pobegnil nekdanji izdajatelj »Kriminalzeitung«, Löwendahl. Svoj čas so ga zaprli zaradi izsiljevanja, a ga internirali trajno v norišnici. Mož je s pomočjo neke visoke dame pobegnil.

Eulenburg.

Zadeva Eulenburg zahteva nove žrtve. Proti dvornemu svetniku Kistlerju v Monakovem so uvedli kazensko postopanje, ker je poizkušal zapeljati h krivemu pričevanju pričo Ernst.

Poneverjenja v Kijelu.

Zaprli so v Kijelu dva višja uradnika mornariškega provijantnega urada, nadalje prokurista in lastnika dveh flensburških tvrdk. Dognano je, da se je poneverilo v Kijelu 1 milijon mark državnega denarja.

Pokvarjeno mleko.

Iz Alencon poročajo, da je obolelo v Domfrontu 50 oseb, ki so pile pokvarjeno mleko. Sedem oseb je že umrlo.

Štirinajst oseb utonilo.

V Kolinu se je podrl južni most preko Rena. 14 oseb je utonilo, več oseb je težko ranjenih.

Akcijška družba za zgradbo zrakov se je ustanovila v Berlinu.

Velikanska povodenj

je uničila v Tokatu 300 in poškodovala več sto hiš. Do 30. m. m. so pokopali 400 žrtev.

Maksim Gorkij je spisal novo dramo »Najnižje med nizkim«, ki jo jeseni uprizore na Dunaju. Snov drami je korupcija ruske policije in takozvanih boljših krogov.

Telefonska in brzojavna poročila.

SANDŽAŠKA ŽELEZNICA.

Dunaj, 11. julija. »Wiener Allg. Ztg.« poroča, da dela za traciranje sandžaške železnice tako napredujejo, da bodo koncem avgusta že končana. Železnica bo dolga 220 km. Stala bo 55 milijonov kron.

KOMENSKEGA AFERA.

Dunaj, 11. julija. V prihodnji seji bo dunajski občinski svet sklenil rekurirati proti odloku ministra Marcheta, da se smejo na češki šoli na Dunaju vršiti izkušnje, na upravno in na državno sodišče.

OSJEŠKI MESTNI SVET RAZPUŠČEN.

Osijek, 11. julija. Osješki mestni svet bo razpuščen in bo imenovan vladni komisar, ker je mestni svet na predlog Pinteroviča s 16 proti 12 glasovom protestiral proti imenovanju velikega užpana Rajčića.

BAN SE JE BRANIL Z REVOLVERJEM.

Knin, 11. julija. Ko je ban Rauch tukaj ogledoval si muzej, ga je množica dejanske napadla. Ban se je moral braniti z revolverjem.

Knin, 11. julija. Rauch se je od tu odpeljal z avtomobilom, grozeč demonstrantom z revolverjem. Naročeni obed je ostal nedotaknjen. Rauch se ni odpeljal do Obrovca, kamor je nameraval, ampak se je odpeljal v Liko.

SRBSKA PROPAGANDA V BOSNI.

Sarajevo, 11. julija. K izgonu srbskega vseučilišnega profesorja Pavloviča poroča »Bosnische Post«, da je Pavlovič imel zveze s srbskimi revolucionarji v Sarajevu, Banjaluki in Mostarju.

SMRTONOSNI DVOBOJ.

Krakov, 11. julija. Tu je bil baron Fauret v dvoboju z nekim drugim plemenitašem ubit.

SMRTNA NEZGODA.

Monakovo, 11. julija. V karwendelskem gorovju sta neka dama in njen vodnik padla raz pogorsko steno in se ubila.

TATOV I CARJEVI PALAČI.

Peterburg, 11. julija. Nekoliko čuvarjev je ukradlo in potem z imitacijami nadomestilo več dragocenih zlatih kolajn in knjig iz carjeve zimske palače.

SVOBODNA ŠOLA V RIMU.

Rim, 11. julija. Mestni svet je sklenil v ljudskih šolah odpraviti verouk.

AVSTRIJEC V RUSIJI USTRELJEN.

Lodz, 11. julija. Tu je neki policist brez pravega povoda na cesti ustrelil Avstrijca Edmunda Mally, risarja. Mallyjevo truplo so prepeljali v Liberce, kjer je doma.

VELIKA TATVINA.

Peterburg, 11. julija. Velikemu knezu Mihaelu Nikolajeviču so neznanci ukradli mnogo dragocenosti, orodja in antikvitete neprecenljive vrednosti.

DOGODKI V PERZIJI.

Peterburg, 11. julija. Iz Täbrisa javljajo, da so najuglednejše osebe v Perziji stopile na šahovo stran. Šahova stranka neprestano raste. K njemu je pristopil tudi Hazi Ibrahim s 300 konjeniki, Maz Džimayl in poveljnik nekega zbora prostovoljcev. Šahove čete so zaprle vse lokale in shajališča endžumenov. Šah izda manifest, ki bo spremenil volivni zakon. Šah ustanovi nekako zbornico, v kateri bi bili samo perzijski duhovniki in posestniki.

DAROVI.

Za pogorelce na Bledu so darovali: Preč. dr. Iv. Janežič, bogoslov. profesor v Ljubljani, 5 K; g. Franc Tomc v Ljubljani 5 K; preč. gosp. Adolf Knol, župnik, Kolovrat, 5 K. — Bog plačaj!

50 letni jubilej kopališkega gosta. Posestnik l. pl. Königmajer iz Zala-Egerszeg je skozi celih 50 let obiskoval vsako leto zdravilišče Rogaško Slatino. Letos ga je kopališče odlikovalo s srebrno čašo za to

izvanrednost. Odlikovanec se je na pristi-
čen način zahvalil in podelil 300 K za kra-
jevne dobrodelne namene.

BILINSKA

KISLA VODA

Izborna dietična namizna pijača.
O dobroti Bilinske vode naj se vpraša domači zdravnik.

1616 40-1

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306-2 m, srednji tlačni tlak 736-0 mm.

Das	Čas opa- zovanja	Stanje ba- ro-metra v mm	Tempe- ratura po Celsijju	Veterevi	Nebe	Časovna razlika v urah v sek.
10	9. zveč.	737-1	18.1	brezvetr.	jasno	
11	7. zjutr.	39-1	14.2	sl. jug.	"	0.0
	2. pop	37.1	28.0	sr. jzah.	"	

Srednja včerašnja temp. 18.4°, norm. 19.6°.

Na prodaj je 22 elegantno vezanih zvezkov
dr. I. B. Weiss: Weltgeschichte.

Kupna cena 210 kron. — Cena po dogovoru.
1675 Kje pove upravništvo. 3-1

TRŽNE CENE.

Budimpešta 11. julija.

Pšenica za oktober	11.34
Rž za okt.	9.57
Oves za okt.	8.46
Koruza za maj 1. 1909	7.33

Efektiv: nespr.

1667 2-2

Vsem prijateljem in znancem na-
znanjamo tužno vest, da je 10. julija
umrl nagle smrti 42letni nepozabni
soprog, oče in brat

Jakob Hrastelj

posestnik, usnar, gostilničar, dolgo-
letni cerkveni ključar, občinski odbor-
nik in svetovalec, načelnik „Ljudske
hranilnice in posojilnice v Zagorju“ itd.

Pokop bo v nedeljo, 12. julija, ob
8. uri zjutraj v Zagorju ob Savi.
Priporočamo ga v pobožno mo-
litev.

Žalujoci ostali.

Ženitbena ponudba.

Polnoleten fant, Slovenec, trgovec z
dobro idočo trgovino na Reki oziroma
Sušaku, se želi seznaniti z gospodično
(starost nad 25 let) strogo katoliškega
mišljenja, izobraženo, čvrstega zdravlja
in mirnega obnašanja; prednost ima
moderno izurjena živilja, katera bi
mogla samostojno voditi ta posel. —
Mlade vdove (a brez otrok) niso iz-
ključene. Ponudbe s sliko je pošiljati
na naslov „Sred. Mlje. 58. Primorska
ulica Sušak poleg Reke“.

Neugodne slike se priporočeno vračajo.
Tajnost zadržana. 1681 1-1

Dr. Iv. Geiger

ne ordinira
do 2. avgusta,

1669 2-1

Radi preureditve prodajalne **proda**
trdka Ant. Krisper, Ljubljana,
Mestni trg, po zelo nizki ceni več

steklenih omar

= in stelaž. =

Kupci naj si blagovolijo vse to ogle-
dati istotam. 1670 1-1

Sprejme se takoj

čevljarski pomočnik

za mešano delo. Plača po dogovoru od
kosa ali na teden. — **Janez Bratina,**
Idrija št. 98. 1678 (3-1)

Mestno županstvo v Radovljici razpisuje službo

občinskega tajnika

Plača po dogovoru. Prošnje je vlagati do **19. julija t. l.** Prosilci, ki so v tej
stroki že izveščani, imajo prednost. 1682 2-1

Oglas.

Hrvatsko-slavonska banka za parcelacijo in kolo-
nizacijo d. d. v Zagrebu prodaja

= posestva =

vsake veličine na Hrvatskem in Štajerskem z živim in mrtvim
inventarom, ali brez istega pod najugodnejšimi plačilnimi pogoji.

Vpraša se pri upravništvu tega lista.

1671 3-1

Učenca

1673 1-1

za kolarsko, kovaško in se-
dlarsko obrt sprejme takoj : : :

Peter Keršič .: .: .:

tovarna vozov, Šiška, Ljubljana.

2 učenki

se takoj sprejmeta za manufakturno trgo-
vino pri **Mariji Elsner, trgovki** —
Pogačarjev trg, Ljubljana. 1683 1-1

Dve hiši

se prodasta. Poizve se na Trnovskem
pristanu št. 14, Ljubljana. 1687 1

Hiša se prodaja

za vsako ceno, v prijaznem kraju pri **Ško-**
fji Loki kjer je dobro upeljana mesarija,
pripravna tudi za gostilno. Hiša s sadnim
vrtom, sestoji iz 5 sob, prodajalne, ledenice,
hleva, kuhinje in kleti. Več se izve pri
1684 2-1 **Ivanu Benedičiču**

mesarju

Puštal pri Škofji Loki.

VINO

izvrstno, iz vinskih gor, slavnih izza časa
Rimljanov, ležečih na morski obali Izola-
Pirano, je naprodaj v kletih poštenih slo-
venskih kmetov. Posreduje in za pristnost
jamči: »**Kmečka gospodarska za-**
druqa v Medoši (Korte)« pošta
Pirano — železniš. postaja Por-
torose (Istra). Cena belemu (rume-
nemu) vinu od 28—32 K hekto. Cena čr-
nemu (isterski refoško) od 25—27 K hekto
postavljeno na postajo. 1647 1

Lepi raki

se kupijo. Potrebuje se jih do zadnjega
septembra t. l. od 100 do 150 komadov na
teden. — Ponudbe je vpslati pod šifro
„**lepi raki**“ upravništvu „Slovenca“. —
1672 1-1

Učenca

poštenih staršev in čvrstega sprejme v
svojo špecerijsko trgovino **Josip Liko-**
zar v Kranju. 1680 3-1

Zlata kaplja

dobro znana restavracija v Ljubljani
sprejme več 1677 3-1

kuhinjskih učenk.

Pozor, gostilničarji in trgovci!

V bližini Ljubljane v prometnem kraju
se iz proste roke radi bolehnosti **proda**
dobro idoča 1685 3-1

trgovina in gostilna

z vso opravo in nekaj pohištva. Oboje je
brez konkurence, ker v več vaseh okoli ni
gostilne ne trgovine, ter je na razpoljo,
kjer se razcepi cesta. Poslopje je v naj-
boljšem stanu ter je zraven tudi nekaj dobre
zemlje. Natančnejša pojasnila daje lastnik sam;
naslov pove upravništvo „Slovenca“.

Hotel „Ilirija“

Kolodvorske ulice.

Jutri v nedeljo, velik
zajutrkovalni koncert
popolne „Ljubljanske društvene gdebe“.

Začetek ob 10. uri. Vstop prost.

Za obilen obisk uljudno prosi

Marija Novak
hotelirka.

1686 1-1

Velika serijska prodaja!

60% nižje cene

pri vseh poletnih predmetih,
kakor tudi: batist za dame, platnina, kostumi iz svetlega blaga, pique in
platnena krila, dalje bluze s čipkami in iz batista, lister za gospode in dečke
ter perilno blago za obleke kakor tudi blago za lahne poletne obleke.

„Angleško skladišče oblek“

O. BERNATOVIĆ

1326 32

Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

Podružnica
v Spiljetu.

Delniške glavnica I
I I K 2,000.000. I I

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje od dne vloge po

4 1/2 %

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po kulantnem kurzu.

Podružnica
v Celovcu.

I Rezervni fond
I I K 200.000. I I

Predstave se vršijo
v delavnikih od 5.
do 9. ure popoldne,
ob nedeljah in praz-
nikih od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3.
do 9. ure popoldne.

Kinematograf EDISON

11 Dunajska cesta nasproti kavarne „Europa“.

Danes v soboto nov spored.

168

Vsak četrtek in
soboto od 3. do
6. ure popoldne
predstava za
dijake po zni-
žani ceni.

Puške!

Lancaster od K 26.—, Flobert-puške od
K 850, pištole od K 150, samokresi od K 5.—.
Popravila ceno. — Ilustrovani ceniki franco.
F. DUŠEK v Opočno št. 77
1631 ob državni železnici, Češko.

Najboljši svetilni
škrob

GLANZINE

Fric Schulz ml. akc. dr.
Heb./č.
in Lipsko

GLANZINE da najlepše
likano perilo.

Zlata svet. svetovna
razstava Pariz 1900.
Zlata svet. Dunaj 1902.

NOXIN

Najboljši
Creme
za čevlje.

NOXIN

1393 25-3

Dobi se v vseh boljših trgovinah
Zaloga pri K. A. KREGAR, Ljubljana,
Sv. Petra cesta št. 2.

Zastonj

zahtevajte moj ilustrirani
cenik o urah, zlatini, sre-
brnini itd.

Drag. Heger
urar, juvelir in graver.
Oslek I. Kapucinska ul. 4, (Slavon.)

C. kr. oblastveno potrjeno 18 55
učilišče za krojno risanje
Franja Jesih

Ljubljana, Starl trg št. 28.
Dobi se tudi kraj po životni meri.

Singerjevi šivalni stroji

kupujejo naj se le v naših trgovinah, ki se
poznajo po tem znaku. 693 34

SINGERJEVI
ŠIVALNI STROJI

Ne dajte se zapeljati po reklam, ki ima edini
namen, prodati že rabljene stroje ali take dru-
gih tvrd, zlorabeče ime **Singer**, kajti naših
šivalnih strojev ne oddajamo prekupovalcem,
marveč jih običnostu naravnost prodajamo.

Singer Co., akc. družba za šiv. stroje
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Rimske toplice Tržič (Monfalcone) na Primorskem.

Stalna toplota 38—40° R. — Sezona od 1. junija do zad-
njega septembra. — Zlasti priporočljivo proti protinu, trganju, išijasu,
ženskim boleznim itd. — Lastnina kneza Thurn Taxis-a.

1057 11

Oskrbništvo Rimskih toplic.

Seb. Unterhuber

Ustanovljeno 1870 lastnik Fr. Benque Telefon št. 237.
v Ljubljani, Dunajska cesta št. 73
nasproti topničarski vojašnici 1566 (10-3)

tovarna cementa v Weissenbachu, tovarna ce-
mentnih izdelkov in umetnih kamnov, podjetje
za betonske naprave in naprave vodnjakov
priporoča se v izvršitev vseh kamnoseških del in umet-
nega kamenja (v različnih imitacijah), kakor posamezne dele za fa-
sade, balkone, grobne spomenike itd.; stopnice po na-
ročilu narejene z železno sestavo; cementne cevi (rore) z vloženo
žično pletenino za popravo vodotokov itd.; plošče iz cementa
(Metallique), preproste in z raznimi vzorci za tlak po cerkvah, hišah, hod-
nikih, kuhinjah, trotoarjih itd. — Prevzetje betonskih naprav in vodnjakov
na podlagi posebnega patenta. — Portlandcement in Romancement iz
Weissenbacha. — Proračuni zastonj in poštine prosto.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Avgusta Agnola v Ljubljani
Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečistiti duhovščini in cerkvenim
predstojništvom kakor p. n. občinstvu za pro-
vzete in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni orna-
mentiki, stavbne ter portalne steklarstvo
kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v
najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izber steklenega in porce-
lanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov, po-
dob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 1791 22-11

Marini in proračuni za zahtevo zastonj.

Spricavala mnogih dovršenih del se na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

Gimnazijski konvikt

benediktinskega samostana Št. Paul.

V lepi zdravi legi v lavantinski
dolini, Koroško, (ob državni
železnici Zeltweg-Celje.) Jav-
na, popolna gimnazija in za-
sebni pripravljavni tečaj. Kon-
vikt je vsled prezidave znatno
povečan; razsežne naprave za
mladinske igre in telesne vaje;
najmodernejša kopalne pri-
prave, elektriška razsvetljava
itd. Za pevce znižane cene.
Prospekti se dobe pri pred-
stojništvu konvikta. 1316 8-6

IVAN PENGOV

podobar, izdelovatelj oltarjev itd.

naznanja prečistiti duhovščini, cerkvenim
predstojnikom in dobrotnikom, da je pre-
vzel znano 2795 52-14

podobarsko delavnico

umrlega g. And. Rovška,
Kolodvorske ulice št. 20.

Priporočam se in zagotavljam, da bodem
vestno izvrševal svoj poklic in prosim za
zaupanje. Tekom 10letnega praktičnega dela
pri rajnem g. Rovška pridobil sem si
toliko spretnosti, da se bode v prihodnje
ravno tako solidno in kolidor mogoče po
nizki ceni izdelovati, kakor se je dosedaj.

SLIVOVKA

tropinovec

kranjski brinjevec

875 104-26

Odlikovano
v Parizu.

se dobi v sodih od 60 litrov
naprej po prav primerni ceni
v zanesljivi kakovosti v

veležganjarni in
rektifikarni sadja

M. Rosner & Co.,
Ljubljana,
Spod. Šiška, poleg Kosler-
jeve pivovarne.

Delniška družba „ZDRUŽENIH PIVOVAREN“ Žalec in Laško

— priporoča svoje izborna pivo. — Specialiteta: „Salvator“ (črno pivo a la monakovsko).

Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).

— Pošljatve na dom sprejema restavratel „Narodnega Doma“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.) —

Naznanilo preselitve.

Uljudno naznanjam čast, duhovščini, slav. p. n. občinstvu in stavbinskim mojstrom, da sem se **preselil** z Olince pri Ljubljani na

Tržaško cesto šte. 21
(Weiserjeva hiša)

ter se priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela, katera izvršujem po zmernih cenah.
S spoštovanjem

1605 3-2

Mihael Oblak, mizarški mojster.

Sir domačega izdelka

ki ga ima vedno v zalogi v poljubni množini, najboljši kakovosti ter ceneje kot kjerkoli drugod, priporoča velemenjenemu občinstvu v Ljubljani in okolici

1572 4

velespoštovanjem

Mlekarska zveza v Ljubljani.

= Hlebi so od 12 do 35 kg težki. =

Cenik na zahtevo brezplačno in franko.

Solidna postrežba!

Izborna blago!

Pozor!

Priporočam preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo ogromno zalogo umetno izdelanih

Pozor!

nagrobni spomenikov

iz črnega, zelenega granita, labradorja in belega kararskega, kraškega in več drugih marmorjev; prevzemam in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna oerkevna in stavbinska dela. Preskrbujem slike za na spomenike po jako nizki ceni. Imam v zalogi nagrobne okvire.

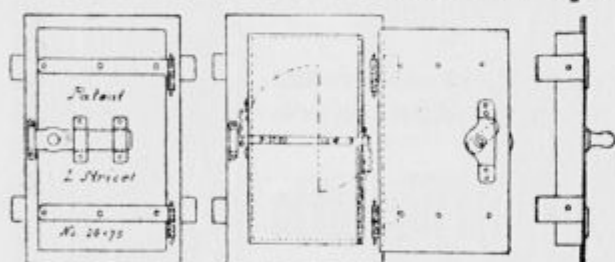
Ker delujem brez potnika ali agenta, prodajam nagrobne spomenike po jako nizkih cenah.

Z velespoštovanjem

856 24-14

Ignacij Čamernik, kamnosek
v Ljubljani, Komenskega ulice šte. 26.

Važno za inženirje, stavbne podjetnike, hišne posestnike in hišne upravitelje.

Proti sajam in prahu popolnoma varno zaprt dimnik, kjer je tudi vsaka nevarnost po ognju izključena, omogočujejo samo

patentna
dimniška dvojnatá vrata

s trojnatim proti ognju varnim zatvorom.

(C. kr. avstr. patent št. 26.175 od 1. junija 1906.)

Konstrukcija teh dimniških vrat, ki se lahko dajo vstaviti v novih ali pa že v starih poslopih, so strokovnjaki že večkrat preizkusili in splošno priznali tem dimniškim vratom prednost pred vsemi drugimi. — **Mestni magistrat Ljublj.** priporoča ta vrata z razpisom 21. avgusta 1907; **deželni glavar Kranjski** pa z okrožnico z dne 11. maja 1908 vsem županstvom na Kranjskem.

Pojasnila daje

L. Stricel dimnikarski mojster.

Dobivajo se v vseh želez. trgovinah ali pri Lud. Striclu kakor tudi pri tvrdki Aug. Žabkar.

1574 7-2

Ponarejanje patentnih vrat se kaznuje po patent. zakonu.

„CROATIA“

je edina hrvaška zavarovalnica osnovana od občine
: svobodnega in kr. glavnega mesta Zagreba. :

„CROATIA“ osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blisku nepremičnine vsake vrste (hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mlinske itd.) ter premičnine (kakor hišno orodje, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd.) po jako ugodnih pogojih in nizkih cenah. — Vsa pojasnila daje: 1395 32-7

Glavni zastop „Croatie“ v Ljubljani, Kongresni trg 15.

(Za vsa večja mesta na deželi se iščejo zastopniki.)

Podpisana ima v zalogi najraznovejšje trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vzenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in poštano po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagevolé pri naročilih esirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, drštev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejše postrežbe in najnižje cene, satejuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo. Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 2922 13

Ana Hofbauer,

Imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Wolfsove ulice 4.

Svoji k svojim!

1607

ANTON JERKIČ

10-2

edini odlikovani fotografski zavod za moderno fotografovanje in slikarstvo,

:: Gorica, Gosposke ulice šte. 7 ::

☐ elektrofotografski zavod ☐

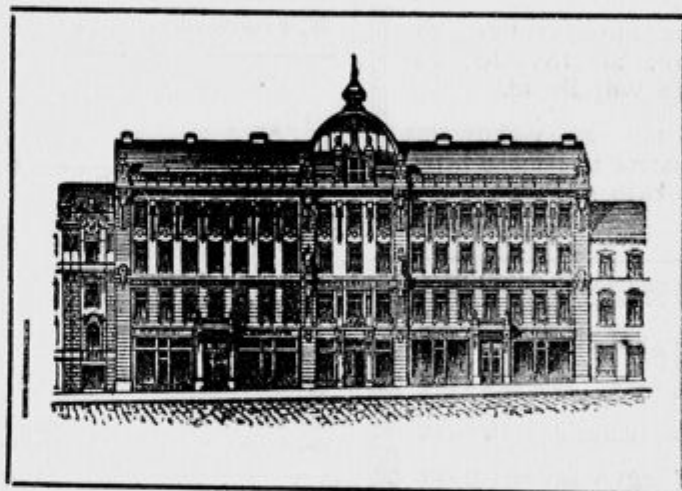
Trst, Via delle Poste 10, I. nadstropje.

Posnemanje izključno pri čarobni električni razsvetljavi s pomočjo :: svetike „Jupiter“ do 7. ure zvečer. — Svetovna novost! ::

Svoji k svojim!

Stanje hranilnih vlog:
nad 25 milijonov kron.

Rezervni zaklad:
nad 900.000 kron.

Mestna hranilnica Ljubljanska
v Prešernovih ulicah šte. 3,

v lastni hiši, (poprej na Mestnem trgu zraven rotovža),

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4 % ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina Ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posojuje se na zemljišča po 4 3/4 % na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5 % izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6 % izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

12 12-7

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

Ustanovljeno l. 1842.

Slikarja napisov
Stavb. in pohištvena pleskarja.

Velika zbirka dr. Schönfeldovih barv v tubah za akadem. slikarje.

Električni obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka

Brata Eberl, Ljubljana

Prodajalna in komptoir:
Miklošičeva cesta št. 6

Telefon 154.

Delavnica:

Igriške ulice št. 8

Ustanovljeno l. 1842.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolineja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vsa v najino stroko spadajoča dela v mestu in na deželi kot priznane rečalo in fino po najnižjih cenah.

765 52-20

Rake,

Zlahtne, razpošilja proti povzetju; velike à 60 h, srednje à 30 h, male à 20 h, dvakrat na teden pondeljek in četrtek, **Janez Hribar**, Ponova vas pri Grosupljah, Dolenjsko. 1136 8-5

Istrska vina

Muškat beli, belo vino, teran, rudeče vino, kakor tudi najfinejši

tropinovec

se dobi pri lastniku

Antonu Ferlan di Glorčlo

1009 24-22

Rovinj, Istra.

Z električnim obratom urejena tvornica

G. Skrbic

143 Zagreb 43-7

Ilion štev. 40

prilporeča

svoje slovite solidne in cene žaluzije, lesene, tkane in platnene rolete, železne in lesene zavornice za izlozbe in prodajalne ter prosil, naj se tej solidni tvornici izvoli nakloniti največje zupanje. Ceniki in proračuni zastoj.

Rozlatastvo in podobarstvo.

Slavnomu občinstvu, osobito pa velečasti duhovščini in cerkvenim predstojništvom v ljubljani, da sva pod terdiko 318 44-2

Götzl ml. & Lebar

ustanovila kiparsko (podobarsko) obrt ter izdelovanje oltarjev v ljubljani, Turjaški trg št. 1.

Prilporečava se torej za vsa ta strokovna dela ter pošiljava razne načrte brezplačno na vpogled. — Izvrševala bo vsako izročeno delo vestno, umetniško, resno in po smernih cenah.

Priznana pisma so na razpolago. V salogi bodo vedno razna razpela in okvirji za cerkvene in druge podobe.

Z odličnim spoštovanjem

Götzl ml. & Lebar

poslatastvo in podobarstvo.

Balkegojške zaloge in najrazno-

3003 44-2 vrtnojše izbire

klavirjev in harmonijev ima

Alojzij Kracmer

izdelovalec klavirjev in sodne zapiseženi zvedemo

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 4.

Vedno so v zalogi preigrani pa brezhilni klavirji. Prevzamem ubiranje in popravljanje vseh sistemov. Glavno zastopstvo dvornih firm L. Bösendorfer na Dunaju, Gebrüder Stingl na Dunaju, August Förster v Lübau, Th. Mannborg v Lipskem. Za vsak pri meni kupljen klavir docela jamčim. — Najnižja izposojalнина. — Delna plačila.

Dunaju, Gebrüder Stingl na Dunaju, August Förster v Lübau, Th. Mannborg v Lipskem. Za vsak pri meni kupljen klavir docela jamčim. — Najnižja izposojalнина. — Delna plačila.

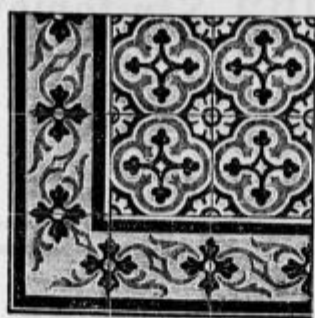
Ivan Terdan

pleskarstvo

Ljubljana, Vegove ulice št. 8

se prilporeča slavnomu p. a. občinstvu v izvršitev vseh v pleskarsko obrt spadajočih del, kakor tudi slikarskih, napisnih in dekorativnih del.

Posebno se še prilporeča za cenjena naročila za stavbene in pohištvene pleskarstvo. 2467 44-14

Andrej Zajec

cementarna

na Pešati, pošta Dol pri Ljubljani

Prečast. cerkvenim predstojništvom, zasebnikom in podjetnikom priporočam kot najcenejši, a elegantni tlak za cerkve, šole, zakristije, veže, kuhinje in hodnike krasne — **mozaične plošče** v raznih barvah in okus. uzorci.

Izdelujem tudi raznovrstne stopnice, podboje, krasne križe poljubne velikosti za na pokopališča **grobne spomenike in okvirje,** brušene in polirane kot marmor. — Slavnim cestnim odborom in zasebnikom nudim **cementne cevi** (6—40 cm svetlobe) za kanale in vodovode (zlasti šestcentimeterske, namesto dragih železnih in malo trpežnih lesenih cevij), **milaje kamne, korita za živino in drugo cementno blago.** 692 17

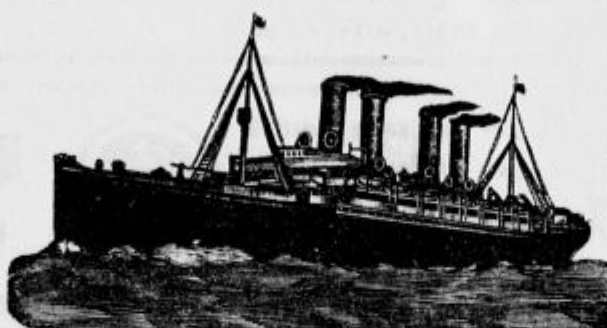
Ceniki in vzorci na zahtevo.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“ iz

Bremena

New-York

s cesarskimi brzoparniki **Kaiser Wilhelm II.** Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm d. — Grosse.

Prekomorska vožnja traja samo 5—6 dni.

Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnege društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino-le pri 2486 28

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba poštena resna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Ustanovljena leta 1882.

Telefon štev. 185

Poslone hranilnice račun štev. 828.405.

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem zadrugnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti štev. 18

je imela koncem leta 1907 denarnega prometa . . . K 59.197.246*20
upravnega premuženja . . . K 12.888.795*43

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2%

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1907 . . . K 17.434.933*24.

Posojuje na zemljišča po 5 1/4% z 1 1/2% na amortizacijo ali pa po 5 1/4% brez amortizacije; na menice po 6%.

Posojil. sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov. 201

Lepa zračna

661 18

stanovanja

vsake vrste, z 1, 2 ali več sobami od 8 kron mesečno naprej, se takoj ali za pozneje oddajo v novozgrajen h hišah na **Predovičevem selu** poleg Ljubljane. — Več se izve pri **E. Predoviču, Ambrožev trg 7, v Ljubljani.**

Optični zavod

Fr. P. Zajec Ljubljana, Stari trg 26

prilporeča svojo dobro urejeno zalogo raznih očal, štčipalcev, daljnogledov, toplomerjev, zakomerjev itd. Očala in štčipalci se napravijo natančno po zdravniškem receptu. Popravila točno in ceno.

Velika zaloga pravih švicarskih žepnih in stenskih ur, zlatnine in srebrnine.

Nikel ure od gl. 1.00 do 10.00
Srebre ure . . . 3.00 do 40.00
Zlate . . . 14.00 do 750.00

Zahtevajte moj novi cenik, ki ga pošljem brezplačno.

Majonež

dežnike in solnčnike

domačega izdelka

prilporeča po najnižji ceni in najboljši kakovosti slavnomu p. a. občinstvu in preč. duhovščini

JOSIP VIDMAR

— v Ljubljani —

Pred škofijo štev. 19. — Stari trg štev. 4.

Prešernove ulice štev. 4. 2486 28

— Popravila točno in ceno. —

Krasne BLUZE

največja izbira v aviti in v drugem modernem
:: :: :: blagu tudi po mest. :: :: ::

Vsakovrstna
KRILA, PERILO in OTROČJE
OBLEKCE
po najnižjih cenah.
M. KRISTOVIČ poroč. BUČAR
Ljubljana, Stari trg štev. 28.

Zahtevajte brezplačno doposilitev mojega slusit cenika z nad 1000 slikami. — Jamstvo voč let. Vsako nepopolno blago se vzame nazaj za popolni znesek. Slika 1/2 nav. velikosti.

St. 365 srebrna dam-ska remont. gl. 8-50

St. 322 srebrna moška remont. 3-50

St. 337 srebrna s sidro 15 kamnov dvojni plašč 5-15 6-50

St. 341, srebrna s sidro dvojni plašč 15 kamnov, posebno močna 7-9-50

Anton Kiffmann,

največja tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine. Isvos v vse dežele. Maribor L5., stajersko.

Založnik c. kr. avstr. državnih uradnikov.

Klobuke,
cilindre in čepice
v najnovejših taconah in v velikih izberah

prilporeča 112 52-28

Ivan Soklič.

Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Izvršuje vse
: **bančne** :
: **posle.** :

1248 52-8

J. C. Mayer, Ljubljana, Stritarjeve ulice.
Banka in menjalnica.
Manufakturna trgovina na debelo in drobno.

: **Zaloga** :
vseh vrst
sukna, platna ter
manufakturnega
blaga.

VZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

Kongresni trg 19 — registrovana zadruga z omejenim poroštvom — **Kongresni trg 19**

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure **po 4 ³/₄ %** to je: daje za 200 kron 9 kron 50 vin. na leto.

Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo.

Rentni davek plača hranilnica sama. — **Najsigurnejša prilika za štedenje!**

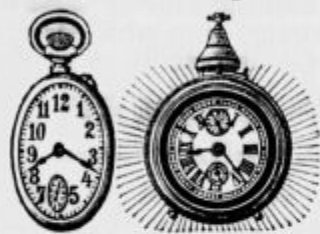
1949 52-1 Kanonik A. Kalan l. r., predsednik.

Kanonik J. Sušnik l. r., podpredsednik.

3 učence za kamno-seško obrt
1625 3-2 sprejme takoj
tvrdka Felix Toman, Ljubljana.

5000 ur zastoj.

Cenik pošljem vsakomur brezplačno in pošt. prosto.

Rosk. pat. 3.— Kron budilka 240
srebr. ros. 6.— svetleča 3.—
želez. 7.— z blitj. n. zv. 5.—
srebr. dvoj. plašč 8.— kuhinjska 3.—
ura z nihaj. 7.—
z blitj. n. zv. 9.—
z budilko 10.—
z godbo 12.—

Izvirne Omega, Schaffhausen, Glashütte, Helios, Amalfa, c. kr. preizk. od K 13, kakor tudi zlatina in srebrnina po izv. tov. cenah. 3letno jamstvo. Zamenjati ali denar nazaj.

Max Böhm, Dunaj IV., Margaretenstr. 27/28, v lastni hiši.
Zapriseženi cenilec in veščak. — Največja in najstarejša tvrdka. — Ustanov. 1840. — 5000 slik v katalogu zastoj in franko.
1300

Franja Suhadolc, Ljubljana, Rimska cesta 9

si usoja naznaniti preč. cerkvenim predstojništvom in slav. p. n. občinstvu, da izdeluje po najnižjih cenah

cerkvene paramente

zastave, bandera, trakove, velume, štole, altarne prte.

1352 10-8

Starbene, umetne in konstrukcijske ključavničarstvo.

Midrallčne vidre in sesulke

Josip Weibl

J. Spreitzer-ja nasl.

LJUBLJANA, Slomškova ulica 4.

priloga se slavnemu občinstvu in prečastim duhovšini v izdelovanje vseh v te stroke spadajočih predmetov: žične omrežje na strop, obojnice mize, ograje na miredvorn obmejne omrežje, velna vrata, balkoni, verande, stolpne kriške, štedilnike, strešne vede, železna okna, železne stole itd.

Specializacija: valjasti zastori in solne plahte po najnovejšem sistemu s samodejnim operami brez vijakov.

1409 52-59

Velika zaloga oblek

za gospode in dečke.

Stalne, na vsakem predmetu označene cene.

A. Kunc, Ljubljana, Dvorni trg št. 3.

Priznana najboljša

:: delavnica ::

za izdelovanje oblek

:: po meri. ::

Velika zaloga domačega in pristno angleškega blaga.

Izvolite pisati po vzorce!

Modno blago

volneno in perilno, za dame in gospode, platno, damast, prti, brisače, blago za srajce, celo platno ali bombaževina, stalno barvni cefir prekrasnih modnih vzorcev za srajce, obleke itd., itd. lezajamčene kakovosti priporoča izvozna trgovina lanenega in modnega blaga

V. J. Havliček in brat
v Poděbradích, Češko.

Mnogo priznalic. Naročila v ceni nad 15 K pošljamo poštne prosto. Zavoj 40 m perilnih ostankov proti vpslatvi 18 K. 528 20-20

Sodi.

Več vrst sodov ima napredaj **A. REPIČ**, sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 2983

Potniki v Ameriko
Itinerari želijo dobro, po ceni in zanesljivosti peševati naj se obrnejo na **Simona Kmetlika** v Ljubljani Kmetljevsk. ulica 28. Šahovska pot je se brezplačno.

Istotam sprejmejo se dobri in zanesljivi zastopniki.

Žaga Deghenghi
Ljubljana

:: kupuje ::

:: smrekove in ::
hrastove hlode

franko drž. kolodvor
:: Ljubljana. ::

Ponudbe naj se pošiljajo:

Parna žaga Deghenghi
Ljubljana.

2157

43

Podružnica v Brnu.
1431 100-6

OSREDNJA BANKA

ČESKIH HRANILNIC, Podružnica: DUNAJ, I., Wipplingerstr. 22.
(Ustřední banka českých spořitelén)

Vloge na knjižice in račun 4 % in 4 1/2 %. Kupovanje in prodaja vredn. papirjev. Uprava in čuvalna zaloga brezplačno.

Posojila okrajem, mestom, občinam in drugim javnim korporacijam proti amortizaciji na 4 % in 1/2 %, upravne pristojbine. Financiranje javnih podjetij. Emisija lastnih 4 % bankovnih obligacij, katere uživajo pupilarno sigurnost in se smejo rabiti za vsakovrstne kavcije.

Del. kap. 7.000.000.—
Telegrami: „Sporobanka“.
Depoziranje kavcij in vadij raznih vrst. Eskont menic same denarnih zavodov. Bankovne informacije in svete brezplačno.
Telefon št. 12017.

Ponudimo vsako poljubno množino:

zidarske strojne opeke,
zarebane strešnike (sistem Marzola)
(za privezanje ali pribitje na late, torej popolnoma varne proti nevihti.

Portland-cement najboljše vrste,
peči, štedilniki in drugi stavb. material.

F. P. VIDIC & Komp., Ljubljana.